

ลักษณะและการควบคุมบริษัทเงินทุนในต่างประเทศ

ในการศึกษาถึงลักษณะและการควบคุมบริษัทเงินทุนของรัฐบาลในต่างประเทศนั้น ผู้เขียนจะแยกการศึกษาออกตามระดับความเจริญก้าวหน้าของแต่ละประเทศ โดยแยกการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว และกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา เนื่องจากความต้องการเงินทุนของประเทศทั้ง 2 กลุ่มนี้จะมีลักษณะแตกต่างกัน อันจะเป็นผลทำให้ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนต่างกัน และเป็นเหตุให้ลักษณะและขอบเขตการควบคุมของรัฐบาลแตกต่างกันออกไปด้วย

ประเทศที่พัฒนาแล้ว

โดยทั่วไปประเทศที่พัฒนาแล้วย่อมต้องการเงินทุนจำนวนมากเพื่อนำไปใช้ในกิจการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและเกษตรกรรม ซึ่งทำให้ตลาดการเงินของประเทศเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้า และมีสถาบันการเงินต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทั้งสถาบันการเงินของรัฐบาลและของเอกชน เช่น ธนาคารออมทรัพย์ (Saving Bank) สถาบันการให้กู้ยืมของรัฐบาล (Government Lending Agency) ธนาคารพาณิชย์ บริษัทประกันภัย ตลอดจนสหพันธ์การเครดิต (Credit Union) เป็นต้น และในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ได้มีการคิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องจักรใหม่ ๆ ทางด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกใหม่ ๆ ขึ้นอย่างมากมายเพื่อช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ เช่น รถยนต์ อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น ทำให้ความต้องการเงินทุนในประเทศเหล่านี้ได้ขยายตัวออกไปทั้งทางด้านปริมาณและประเภทของสินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เกิดมีความต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคมากขึ้น ทำให้สถาบันการเงินที่มีอยู่แล้วไม่สามารถสนองความต้องการเงินทุนเหล่านี้ได้เพียงพอ นอกจากนี้ยังมีการควบคุมอย่างเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินที่มีอยู่ เช่น ธนาคารพาณิชย์ถูกจำกัดจำนวนสินเชื่อที่ปล่อยจากอัตราส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องกับส่วนของผู้เป็นเจ้าของ (Owner Equities) ฉะนั้นจึงทำให้เกิดมีสถาบันการเงินใหม่ ๆ ที่ทำหน้าที่ให้สินเชื่อทั้ง

แกชธุรกิจและเอกชนเพื่อสนองความต้องการเงินทุนที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเพียงพอ สถาบันการเงินที่สำคัญประเภทนี้ได้แก่ บริษัทเงินทุน

บริษัทเงินทุนในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีขอบเขตในการดำเนินงานที่ค่อนข้างกว้าง ซึ่งคล้ายคลึงกับกิจการธนาคารพาณิชย์ โดยให้บริการสินเชื่อประเภทต่าง ๆ แกชธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกิจการและนำไปลงทุนในการซื้อสินค้าประเภททุนตลอดจนการลงทุนระยะยาวอื่น ๆ นอกจากนั้นยังให้สินเชื่อแก่บุคคลทั่วไปเพื่อนำไปใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค หรือนำไปซื้อสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เช่นบ้าน รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าตลอดจนเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น โดยปกติการให้บริการสินเชื่อแกชธุรกิจและบุคคลทั่วไปนั้นมีทั้งระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว และการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนในประเทศพัฒนาเหล่านี้จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไป ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับลักษณะความเจริญก้าวหน้าทางคานเศรษฐกิจและคานอื่น ๆ ของประเทศนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการทางคานการเงินและความเจริญก้าวหน้าของสถาบันการเงินในแต่ละประเทศ แต่โดยรวมแล้ว ลักษณะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนเหล่านี้จะมีขอบเขตการดำเนินงานที่กว้างขวางมาก

อนึ่งเนื่องจากกิจการของบริษัทเงินทุนเหล่านี้ได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้รัฐบาลต้องเข้ามามีบทบาทในการควบคุม ซึ่งขอบเขตการควบคุม จะอยู่ในรูปลักษณะใดนั้นก็ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในแต่ละประเทศ และเพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการดำเนินงานตลอดจนลักษณะการควบคุมของรัฐบาลที่มีต่อบริษัทเงินทุนในประเทศพัฒนาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงได้เลือกบริษัทเงินทุนในบางประเทศมาเป็นตัวอย่างในการศึกษา คือบริษัทเงินทุนในประเทศพัฒนาที่มีวิวัฒนาการทางคานการเงินที่เจริญก้าวหน้า เพื่อจะได้ศึกษาถึงลักษณะบริษัทเงินทุนที่มีขอบเขตการดำเนินงานที่กว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ดังเช่น บริษัทเงินทุนในประเทศสหรัฐอเมริกา และยังคงได้เลือกตัวอย่างบริษัทเงินทุนในประเทศพัฒนาที่มีวิวัฒนาการทางคานการเงินที่ด้อยกว่า เพื่อจะได้ศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงานและการควบคุมว่ามีลักษณะอย่างไร ดังเช่น บริษัทเงินทุนในประเทศนอร์เว เป็นต้น

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

บริษัทเงินทุนในสหรัฐอเมริกาได้เริ่มมีบทบาทสำคัญในระบบการเงินของประเทศเมื่อภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และในปัจจุบันได้กลายเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญที่ให้บริการทางด้านการเงินทุนแก่ธุรกิจและเอกชนในประเทศ โดยมีขอบเขตการดำเนินงานที่กว้างขวางอันเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดบริษัทเงินทุนที่มีลักษณะต่าง ๆ กันออกไป ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของบริษัทเงินทุนออกได้ตามลักษณะของผู้กู้ยืมและวิธีการให้กู้ยืมเป็น 3 ประเภทดังนี้ คือ

1. บริษัทเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Finance Company)

บริษัทเงินทุนประเภทนี้เป็นบริษัทเงินทุนที่มีการดำเนินกิจการคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์มาก โดยการให้บริการการกู้ยืมแก่ธุรกิจที่ไม่สามารถจะทำการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ได้ บริษัทเงินทุนประเภทนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากในสหรัฐอเมริกา มีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่นิยมไปกู้เงินจากบริษัทเงินทุนเหล่านี้ เพราะได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการกู้ยืม นอกจากนั้นวิธีการกู้ยืมก็ง่ายกว่าการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ทั่ว ๆ ไป

แหล่งเงินทุนระยะสั้นของบริษัทเงินทุนประเภทนี้ ส่วนใหญ่ได้มาจากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ บริษัทประกันภัย บริษัทการเงินอื่น ๆ และจากการออกตราสารการเครดิตต่าง ๆ จำหน่ายแก่ธุรกิจและประชาชนทั่วไป สำหรับแหล่งเงินทุนระยะยาวนอกจากจะได้มาจากเงินทุนส่วนตัวของเจ้าของแล้ว ยังได้จากการกู้ยืมระยะยาวซึ่งส่วนใหญ่แล้วบริษัทเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ขนาดใหญ่จะกู้จากประชาชนทั่วไปด้วยวิธีการจำหน่ายหุ้นแก่ประชาชนและธุรกิจอื่น ๆ ส่วนบริษัทเงินทุนขนาดเล็กนั้น แหล่งเงินทุนระยะยาวจะได้จากเงินทุนของเจ้าของหรือเอกชนทั่วไปที่ติดต่อกันอยู่เสมอและจากรายได้จากการดำเนินงานต่าง ๆ ส่วนลักษณะการให้กู้ยืมอาจเป็นการให้กู้ยืมในระยะสั้นและระยะยาว ในการผ่อนชำระคืนเงินกู้จะมีทั้งการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยแบบระบบการผ่อนชำระ (Installment) และการชำระเงินต้นตามกำหนดระยะเวลาการกู้ นอกจากนี้ยังมีลักษณะการให้กู้ยืมอีกประเภทหนึ่ง

คือ การให้กู้ยืมที่มีหลักประกัน (Secured loans) ซึ่งหลักประกันในที่นี้ได้แก่ สินทรัพย์ ของผู้กู้ซึ่งได้แก่ บัญชีลูกหนี้ สินค้าคงคลัง อุปกรณ์และเครื่องจักร ฯลฯ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ใน การปฏิบัติโดยสังเขปดังนี้

1.1 การให้กู้ยืมโดยมีบัญชีลูกหนี้เป็นหลักประกัน (Account Receivable Financing) เป็นการให้กู้ยืมที่มีข้อสัญญาตกลงระหว่างผู้ใหญ่ (บริษัทเงินทุน) และผู้กู้โดยอาจกระทำได้ 2 ลักษณะคือ

- (1) ผู้ให้นำบัญชีลูกหนี้ที่ตนมีอยู่มาเป็นหลักประกันการกู้ยืม
- (2) ผู้กู้ขายบัญชีลูกหนี้หรือตราสารการเครดิตตามสัญญาผ่อนชำระ

ที่ตนมีอยู่ให้กับผู้ใหญ่ (บริษัทเงินทุน) โดยผู้กู้จะรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

การให้กู้ยืมโดยมีลูกหนี้เป็นหลักประกันมักจะทำโดยไม่ใหญ่เป็น ลูกหนี้ทราบ (Non Notification basis) คือบริษัทเงินทุนจะไม่แจ้งให้ลูกหนี้ของผู้ กู้ทราบเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องในบัญชีลูกหนี้ ลูกหนี้จะชำระเงินให้กับผู้กู้ซึ่งเป็นเจาหนี้ ของตนตามปกติ เพราะบัญชีลูกหนี้ที่ผู้ใหญ่ถืออยู่นั้นก็เป็นหลักประกันเพียงพอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามหากบริษัทเงินทุนเห็นว่ฐานะการเงินของผู้กู้ไม่ดีพอและอาจไม่สามารถชำระหนี้ต่อไปได้ ก็จะแจ้งให้ลูกหนี้ของผู้กู้ทราบ ซึ่งจะทำให้บริษัทเงินทุนสามารถเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ โดยตรงและเป็นการควบคุมการเก็บหนี้ตามสัญญาลูกหนี้ นอกจากนั้นยังเป็นการป้องกันมิให้ผู้ กู้นำเงินที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้เหล่านั้นไปใช้ในทางที่ไม่ควร แต่อย่างไรก็ตามการที่ผู้ใหญ่ ได้แจ้งให้ลูกหนี้ทราบก็มีใ้คหมายความว่าบริษัทเงินทุนจะไม่ไว้ใจฐานะการเงินของผู้กู้เสมอไป ดังเช่นในกรณีที่ผู้ให้นำบัญชีลูกหนี้ตามสัญญาเข้ามาขาย ซึ่งในการนี้ผู้ใหญ่ยอมมีสิทธิเหนือทรัพย์สิน ตามสัญญาเช่าและมีสิทธิเรียกเก็บหนี้ค่าเช่าทุก ๆ เดือน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องแจ้งให้ลูกหนี้ ผู้กู้ทราบถึงการโอนสิทธิเรียกร้องนั้น ๆ

1.2 การให้กู้ยืมที่มีสินค้าคงคลังเป็นหลักประกัน (Inventory Financing) การกู้ยืมนี้ผู้กู้ส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจขายสินค้า ทำการกู้เพื่อนำเงินไปซื้อ สินค้าโดยนำเอาใบรับรองของคลังสินค้า (Warehouse Receipt) อันเป็นเอกสารแสดง กรรมสิทธิ ซึ่งเจ้าของโกดังเก็บสินค้าออกให้แก่ผู้เป็นเจ้าของสินค้า มาเป็นหลักหลักทรัพย์ค้ำประกัน

การกู้ยืมแก่บริษัทเงินทุน ผู้กู้ประเภทนี้มักจะเป็นผู้ประกอบการกิจการเงินทุนหมุนเวียน เป็นฤดูกาลและมีทุนส่วนของเจ้าของน้อย ซึ่งเหมาะสำหรับธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ส่วนชนิดของสินค้าที่เก็บไว้ในโกดังจะมีตั้งแต่สินค้าเครื่องกระป๋อง สินค้าเบ็ดเตล็ด วัสดุก่อสร้าง ถ่านหินตลอดจนน้ำมันปิโตรเลียม เป็นต้น

1.3 การกู้ยืมที่มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรต่าง ๆ เป็นหลักประกัน (Equipment Financing) เป็นการใหญ่แก่ธุรกิจต่าง ๆ เพื่อนำไปซื้อสินค้าประเภททุน ได้แก่ เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องพิมพ์ เครื่องมือแพทย์ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในสำนักงาน เป็นต้น ซึ่งการกู้ประเภทนี้อาจมีทั้งใหญ่โดยตรงแก่ผู้กู้เพื่อนำเงินไปชำระค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์แก่ผู้ขายโดยผู้กู้จะชำระเงินคืนแก่บริษัทเงินทุนเป็นงวด ๆ หรือเป็นการใหญ่โดยทางอ้อมโดยบริษัทเงินทุนจะรับซื้อลดสัญญาขายผ่อนส่งจากผู้ขายเครื่องจักรและอุปกรณ์ การกู้วิธีนี้กรรมสิทธิ์ในเครื่องมือเครื่องจักรต่าง ๆ จะเป็นของบริษัทเงินทุนจนกว่าผู้กู้คือเจ้าของธุรกิจจะชำระเงินหมดคืน

1.4 การกู้ยืมที่มีสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดินและอาคารเป็นหลักประกัน (Real Estate Loan) เป็นการใหญ่โดยผู้กู้นำสินทรัพย์ประเภทที่ดินและอาคารมาทำการจำนองเพื่อเป็นหลักประกันการกู้ยืม สินทรัพย์เหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นบ้านที่อยู่อาศัย ที่ดินและอาคารร้านค้า เป็นต้น

1.5 การกู้ยืมที่มีหุ้นเป็นหลักประกัน (Stock Loan) ผู้ประเภทนี้มักจะเป็นธุรกิจจำหน่ายหุ้น (Dealer) และนายหน้าซื้อขายหุ้น (Broker) ซึ่งจะขอกู้เงินเพื่อนำไปซื้อหลักทรัพย์ประเภทหุ้นต่าง ๆ ทั้งชนิดที่ออกใหม่และชนิดที่มีอยู่แล้วในตลาดไปจำหน่ายแก่ประชาชนที่ต้องการลงทุนในหุ้นต่าง ๆ อีกค่อหนึ่ง โดยผู้กู้นำใบหุ้นมาเป็นหลักประกัน เงินกู้ยืมกับบริษัทเงินทุน เงินที่บริษัทเงินทุนให้แก่ผู้กู้ประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ชนิดเมื่อทวงถาม (คือผู้กูจะชำระเงินกู้คืนเมื่อไรก็ได้ในทันทีที่ตนมีเงินพอที่จะชำระหนี้มากกว่าเงินกู้ประเภทที่มีกำหนดระยะเวลาการกู้) ทั้งนี้เพราะว่าความต้องการเงินทุนของผู้ประเภทนี้มักเป็นระยะสั้นและไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน

1.6 การใหญ่โดยรับซื้อบัญชีลูกหนี้ (Factoring) เป็นการกู้ที่บริษัทเงินทุนจะรับซื้อบัญชีลูกหนี้ของผู้กู้ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าของผู้กู้ และมักจะเป็นผู้ผลิต

สินค้าและพอคขายส่ง โดยผู้ซื้อบัญชีลูกหนี้จะรับความเสี่ยงในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ชำระเงินเมื่อถึงกำหนดชำระ (Without Recourse to it Client) ผู้รับซื้อบัญชีลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบการตรวจสอบสินค้า การลงบัญชีลูกหนี้ และการเรียกเก็บหนี้ การใหญ่โดยรับซื้อบัญชีลูกหนี้ที่ลูกค้าที่เป็นลูกหนี้ของผู้ที่จะได้รับแจ้งโดยใบกำกับสินค้า (Invoice) ว่าบริษัทนั้นมีความเป็นหนี้ของคนที่ติดต่อบริษัทนั้นได้ถูกโอนให้กับบริษัทเงินทุนแล้วและตนเองมีหน้าที่ชำระเงินโดยตรงให้แก่บริษัทเงินทุนต่อไป ในการรับซื้อบัญชีลูกหนี้บริษัทเงินทุนจะหักส่วนลดหรือคอกเบี้ยจากผู้เป็นเจ้าของบัญชี อัตราคอกเบี้ยที่คิดนี้จะสูงต่ำเพียงไรขึ้นอยู่กับระยะเวลาและจำนวนเงินในบัญชีของลูกหนี้ เช่นหากระยะเวลาในบัญชีลูกหนี้สั้น จำนวนเงินมาก อัตราคอกเบี้ยจะต่ำเนื่องจากลูกหนี้จะสามารถเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้เร็วและจะประหยัดค่าใช้จ่ายในการเรียกเก็บหนี้ เพราะการติดตามเรียกเก็บแต่ละครั้งจะได้รับเงินจำนวนมาก ส่วนการจ่ายชำระเงินใหม่เป็นเจ้าของบัญชีลูกหนี้นั้นโดยปกติแล้วจะจ่ายเมื่อวันครบกำหนดชำระเงินในบัญชีลูกหนี้ ซึ่งบริษัทเงินทุนจะคิดส่วนลดและค่าบริการการเก็บหนี้จากผู้ แต่ในปัจจุบันผู้ใหญ่อาจจ่ายเงินให้แก่เจ้าของบัญชีที่ที่เขามาขายบัญชีลูกหนี้ โดยบริษัทเงินทุนจะคิดคอกเบี้ย ส่วนลดและค่าบริการจากผู้ และเพื่อเป็นการประกันการเก็บหนี้ไม่ไ้โดยบริษัทเงินทุนมักจะให้เสาะของบัญชีลูกหนี้ทำการกำกับจำนวนหนี้ดังกล่าวไว้

นอกจากวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ยังมีวิธีการใหญ่อื่น ๆ อีก เช่น การรับช่วงซื้อลดตราสารการพาณิชย์ต่าง ๆ (Re-discounting of Commercial Paper) ตลอดจนการให้เช่าทรัพย์สินต่าง ๆ

แต่อย่างไรก็ตามวิธีการใหญ่ที่บริษัทเงินทุนนิยมกันมากก็คือการใหญ่โดยรับซื้อบัญชีลูกหนี้เป็นหลักประกันและการรับซื้อบัญชีลูกหนี้ ซึ่งการใหญ่ย่อมจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบริษัทเงินทุนคิดว่าการใหญ่มีแต่ละคราวมีหลักประกันที่คุ้มกับความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินทุนนั้น ดังนั้นอัตราคอกเบี้ยที่บริษัทเงินทุนคิดกับผู้จึงสูงกว่าธนาคารพาณิชย์และจำนวนเงินใหญ่จะมากน้อยเท่าใดขึ้นอยู่กับมูลค่าของหลักประกัน

006443

2. บริษัทเงินทุนเพื่อการจำหน่าย (Sales Finance Company)

เป็นบริษัทเงินทุนที่บริการให้สินเชื่อแก่กิจการที่จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคโดยใหญ่แต่ละครั้งในจำนวนเงินที่มากแก่พ่อค้าปลีกเพื่อนำไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคประเภทถาวร (Consumer Durable Goods) มาจำหน่ายด้วยวิธีการใหญ่แบบผ่อนชำระ กล่าวคือเมื่อพ่อค้าปลีกขายสินค้าได้แล้วก็จะนำเงินมาผ่อนชำระคืนเงินกู้ให้แก่บริษัทเงินทุนเป็นคราว ๆ ไป สินค้าเหล่านี้ได้แก่ รถยนต์ นอกจากนั้นก็มีสินค้าอื่น ๆ อีก เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เรือ รถบรรทุก ตลอดจนอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในสำนักงาน บริษัทเงินทุนเพื่อการจำหน่ายในสหรัฐอเมริกามีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แต่เนื่องจากบริษัทเงินทุนขนาดใหญ่สามารถให้บริการสินเชื่อได้ดีกว่าบริษัทเงินทุนขนาดเล็ก และในระยะหลัง ๆ การแข่งขันในธุรกิจประเภทนี้มีมากโดยเฉพาะกับธนาคารพาณิชย์และสหพันธการเครดิตจึงเป็นผลให้บริษัทเงินทุนขนาดเล็กหลายแห่งจำต้องรวมตัวกันเข้าเป็นบริษัทเงินทุนขนาดใหญ่

แหล่งเงินทุนระยะสั้นของบริษัทเงินทุนประเภทนี้ได้มาจากการกู้ยืมธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนขนาดเล็กต้องการเงินทุนระยะสั้นจากธนาคารพาณิชย์เป็นอันมาก และยังได้มาจากการขายตราสารการเครดิตต่าง ๆ ซึ่งบริษัทเงินทุนขนาดใหญ่จะขายโดยตรงแก่หน่วยธุรกิจที่ต้องการซื้อ ส่วนบริษัทเงินทุนขนาดเล็กจะขายโดยผ่านตัวกลาง (Paper Dealer) นอกจากนี้ยังได้จากบริษัทการเงินและบริษัทประกันภัยต่าง ๆ ส่วนเงินทุนระยะยาวนอกจากจะได้มาจากส่วนของเจ้าของแล้ว บริษัทเงินทุนขนาดใหญ่ยังได้จากประชาชนโดยวิธีการออกหุ้นกู้จำหน่าย ส่วนบริษัทขนาดเล็กจะได้จากการกู้ยืมเอกชนที่ติดต่อกันใกล้ชิดกับบริษัท ซึ่งการประกอบธุรกิจของบริษัทเงินทุนเพื่อการจำหน่ายนั้นสามารถแยกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

2.1. Retail Financing คือการรับซื้อสัญญาขายผ่อนส่งจากพ่อค้า (Dealer) โดยจะซื้อแบบมีเงื่อนไข (With Recourse)² หรือแบบไม่มีเงื่อนไข

---

² การรับซื้อสัญญาขายผ่อนส่งแบบมีเงื่อนไข (With Recourse) คือการที่ผู้ซื้ซึ่งก็คือพ่อค้าจะต้องรับผิดชอบในกรณีที่ลูกค้าสัญญาขายผ่อนส่งของตน ไม่ชำระหนี้แก่ผู้รับซื้อสัญญาขายผ่อนส่งนั้น

(Without Recourse)³ ก็ได้ สัญญานี้เกิดจากการที่ลูกค้ามาซื้อสินค้าจากพ่อค้า แต่เนื่องจากไม่มีเงินสดชำระค่าสินค้าในทันที ลูกค้าจึงใ้ควางเงินมัดจำล่วงหน้าและทำสัญญาที่จะผ่อนชำระส่วนที่เหลือเป็นงวด ๆ ในการนี้ลูกค้าต้องจ่ายดอกเบี้ยด้วย เมื่อพ่อค้าต้องการเงินสดจึงมาขอจากบริษัทเงินทุนโดยขายสัญญาขายผ่อนส่งที่มีอยู่ให้กับบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนก็จะให้เงินสดล่วงหน้าไปก่อนและตนก็จะมีสิทธิที่จะเรียกเก็บเงินตามสัญญาพร้อมทั้งดอกเบี้ย และยังมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ทำการขายตามสัญญาด้วย

2.2. Wholesale Financing คือการให้กู้ยืมแก่พ่อค้า ส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าขายส่งซึ่งจะกู้ยืมเงินแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก ๆ เพื่อจัดซื้อสินค้ามาจำหน่าย หรือเพื่อจัดเตรียมของโ้ขายสินค้าตลอดจนซื้อสินค้าเพื่อรักษาระดับสินค้าคงคลัง โดยบริษัทเงินทุนจะมีสิทธิเหนือสินค้าเหล่านั้นจนกว่าผู้กู้จะชำระคืนเงินกู้หมดแล้ว ซึ่งอาจเป็นภายหลังจากที่ผู้ขายสินค้าดังกล่าวไปหมดแล้วหรือยังไม่หมดก็ได้ซึ่งแล้วแต่การตกลงของผู้กู้กับบริษัทเงินทุน การใหญ่ลักษณะนี้มักเป็นการใหญ่ระยะสั้น เช่น 1 เดือน และอัตราดอกเบี้ยจะสูงกว่าการใหญ่แบบแรกเพราะมีความเสี่ยงมากกว่าทั้งนี้เพราะว่าการใหญ่แบบนี้เท่ากับเป็นการใหญ่แก่บุคคลคนเดียวหรือบุคคลน้อยราย และบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่จะมี Wholesale Line สำหรับพ่อค้าปลีกที่เป็นลูกหนี้ของตนโดยเฉพาะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะของพ่อค้าปลีกที่เป็นลูกค้าของพ่อค้าส่งว่ามีฐานะการเงินอย่างไรและพ่อค้าปลีกนั้นมีลูกหนี้นาน้อยแค่ไหนและดีเลวอย่างไร

2.3. Direct Sales Financing เป็นการใหญ่โดยตรงต่อลูกค้า ซึ่งไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง การกู้ยืมนี้จะเกิดขึ้นเมื่อลูกค้าต้องการซื้อสินค้าแต่ไม่มีเงินสดพอที่จะชำระค่าสินค้าได้ในทันที จึงมาขอจากบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนจะจ่ายชำระค่าสินค้าไปก่อนแล้วลูกค้าจะผ่อนชำระเงินกู้ให้แกบริษัทเงินทุนเป็นงวด ๆ ไปโดยบริษัทเงินทุนจะมีสิทธิเหนือสินค้านั้น ๆ หรือการกู้แบบนี้อาจเกิดเมื่อมีการวางสัญญาการกู้แบบ Retail Financing ใหม่ คือบริษัทเงินทุนทำสัญญาให้กู้กับลูกค้าในสัญญาขายผ่อนส่งที่ตนรับซื้อไว้

---

³ การรับซื้อสัญญาขายผ่อนส่งจากพ่อค้าแบบไม่มีเงื่อนไข (Without Recourse) คือการที่ผู้รับซื้อสัญญาขายผ่อนส่ง หรือผู้ใหญ่จะต้องรับผิดชอบในกรณีที่ลูกค้าตามสัญญาขายผ่อนส่งไม่ชำระหนี้

ขึ้นใหม่ การกู้ยืมนี้ไม่ทำให้ลูกค้าต้องกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่แพงขึ้นแต่ประการใดแต่กลับจะทำให้บริษัทเงินทุนได้รับผลประโยชน์จากการกู้ยืมมากขึ้นเพราะไม่มีตัวกลางมาแบ่งรายได้ ส่วนความเสี่ยงของบริษัทเงินทุนในการใหญ่โดยวิธีนี้ก็ไม่สูงนัก เนื่องจากการกระจายความเสี่ยงไปให้ลูกค้าหลาย ๆ ราย

3. บริษัทเงินทุนเพื่อการบริโภค (Direct Cash Loan Company)

ซึ่งอาจเรียกได้ว่า Consumer Finance Company หรือ Small Loan Company ⁴

เป็นบริษัทเงินทุนประเภทที่ใหญ่แก่ผู้บริโภคแต่ละรายโดยตรงตามสัญญาผ่อนชำระ ผู้กู้จะนำเงินไปชำระหนี้ของตนหรือผู้เพื่อนำไปใช้ในเรื่องควนหรือฉุกเฉินและส่วนใหญ่จะเป็นการใหญ่ส่วนบุคคล (Personal Loan) การใหญ่ยืมประเภทนี้มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่จะไม่มีหลักประกันการกู้ ฉะนั้นบริษัทเงินทุนจึงต้องพิจารณาถึงอุปนิสัยและรายได้ของผู้กู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นเหตุให้อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ประเภทนี้ค่อนข้างสูงกว่าเงินกู้ประเภทอื่น ๆ แต่อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ประเภทนี้มักไม่ขึ้นลงตามภาวะของตลาดเงินคั่งเช่นอัตราดอกเบี้ยของบริษัทเงินทุนเพื่อการจำหน่าย

แหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัทเงินทุนประเภทนี้เช่นเดียวกับประเภทอื่น ๆ กล่าวคือเงินในระยะสั้นได้มาจากธนาคารพาณิชย์ และการจำหน่ายตราสารการ เครดิตให้แก่ประชาชน ส่วนเงินในระยะยาวได้จากส่วนของเจ้าของ การจำหน่ายหุ้นแก่ประชาชนในการใหญ่ยืมของบริษัทเงินทุนประเภทนี้อาจแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

3.1. New Money Loan. ได้แก่เงินที่ใหญยืมแก่ลูกค้าที่ไม่เคยขอกู้มาก่อนและรวมถึงลูกค้าเก่าที่รับชำระหนี้แล้วและมาขอกู้ใหม่ซึ่งบริษัทเงินทุนที่เพิ่งตั้งขึ้นใหม่มีการใหญ่ยืมประเภทนี้มาก

3.2. Renewal Loan ได้แก่เงินที่ใหญยืมกับลูกค้าเดิมที่ยังชำระหนี้เก่าไม่หมดแต่ต้องการเงินเพิ่มขึ้นจึงมาขอกู้เพิ่มเติม ซึ่งบริษัทเงินทุนจะวางสัญญาฉบับใหม่ขึ้นโดยจะรวมเงินที่ยังค้างชำระด้วย และมีบ่อยครั้งที่ Renewal Loan ถูกจัดทำขึ้น

⁴ Murray E. Palakoff And Others ., Financial Institutions and Markets .

โดยไม่มีการใหญ่เพิ่มเติมแต่เป็นการนำสัญญาเกมาร่างระเบียบการชำระใหม่เพื่อเป็นการ
ผ่อนผันให้ลูกหนี้เป็นคน

นอกจากบริษัทเงินทุน 3 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว ใน
สหรัฐอเมริกายังมีบริษัทเงินทุนอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายบริษัทเงินทุนเพื่อการ
จำหน่าย เรียกว่า Captive Finance Company คือบริษัทผู้ผลิตหรือบริษัทการค้าขนาดใหญ่
ใหญ่ที่มีประสงค์จะให้บริการด้านการเงินแก่ลูกค้าของตนทั้งแก่ผู้บริโภคและผู้จำหน่ายสินค้า
จึงจัดตั้งบริษัทเงินทุนของตนเองขึ้นซึ่งขอบเขตการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนประเภทนี้จะ
กว้างขวางเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าและปริมาณการขายของบริษัทใหญ่
(Parent Company) โดยปกติแล้วบริษัทเงินทุนประเภทนี้จะมีฐานะทางการเงินดีกว่าบริษัท
เงินทุนประเภทอื่นเพราะมีบริษัทใหญ่ค้ำประกันอยู่เบื้องหลัง บริษัทผู้ผลิตที่มีบริษัทเงินทุนของ
ตนเองส่วนใหญ่จะได้แก่ บริษัทรถยนต์ เช่น General Motor Company. เป็นต้น

ข. ลักษณะการควบคุมของรัฐบาล

จากการศึกษาถึงลักษณะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนข้างต้น จะเห็น
ได้ว่าบริษัทเงินทุนในสหรัฐอเมริกาสสามารถแบ่งตามลักษณะของผู้ดูแลและวิธีการดำเนินงานได้
เป็น 3 ประเภท ซึ่งระดับความเสี่ยงของบริษัทเงินทุนแต่ละประเภทจะไม่เท่ากัน ฉะนั้น
รัฐบาลจึงจำต้องวางแนวการควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทต่าง ๆ ให้แตกต่างกันไปตามขอบ
เขตของการดำเนินงานและระดับความเสี่ยงของบริษัทเงินทุนแต่ละประเภท อย่างไรก็ตาม
บริษัทเงินทุนทุกประเภทจะต้องจัดตั้งขึ้นโดยการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายว่า
ด้วย "บริษัทจำกัด" ของประเทศและต้องมีผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระทำการตรวจสอบสมุด
บัญชีและรับรองงบการเงินของบริษัท การควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนแต่ละ
ประเภทในแต่ละรัฐจะแตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละรัฐว่าจะใช้มาตรการ
อะไรในการควบคุมบริษัทเงินทุน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทเงินทุนบางประเภทที่รัฐบาลสหรัฐ-
อเมริกาเห็นว่ามีความเสี่ยงสูง หากรัฐบาลไม่มีมาตรการควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทนี้แล้ว
จะทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อนโยบายการเงินของประเทศเป็นส่วนรวมได้ ฉะนั้น
Federal Reserve จึงออกกฎหมายใช้ควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทนี้ในทุก ๆ รัฐเหมือนกัน

หมคเป็นการช่วยแก้ไขปัญหบางประการแกรัฐที่ไม่มีกฎหมายลักษณะนี้มาก่อน ฉะนั้น เพื่อให้ สอดคล้องกับการศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนข้างต้นผู้เขียนจึงขอศึกษา ลักษณะการควบคุมบริษัทเงินทุนแบกตามประเภทของลักษณะการดำเนินงานซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้คือ

1. บริษัทเงินทุนเพื่อการพาณิชย์

ดังที่ทราบแลวว่าบริษัทเงินทุนประเภทนี้จะประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงิน แก่ธุรกิจทั่ว ๆ ไปโดยการให้กู้ยืมประเภทต่าง ๆ กันซึ่งแยกตามลักษณะของหลักทรัพย์ที่นำมา ค่าประกันเงินกู้ ฉะนั้น การควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นไปตามกฎหมาย ลักษณะทั่วไปของวิธีการกู้ยืมนั้น ๆ ซึ่งในแต่ละรัฐอาจกำหนดมาตรการที่แตกต่างกันออกไป เช่น บางรัฐอาจกำหนดลักษณะของสัญญาการกู้ ลักษณะของสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน สิทธิเรียกร้องในการให้ปลอดจนอาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในการให้กู้และในขณะ เดียวกันบางรัฐอาจไม่มีข้อกำหนดกฎหมายในเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใดเลย เช่น การให้กู้โดยมี สินค้าคงคลังเป็นหลักประกัน (Inventory Financing) ซึ่งผู้กู้จะกู้เงินเพื่อนำไปลงทุน ในสินค้าคงคลัง ส่วนใหญ่ผู้กู้จะเป็นผู้ผลิตหรือผู้ค้าซึ่งมีความต้องการเงินก่อนที่สินค้าของตน จะขายได้ซึ่งจะนำสินค้าหรือใบรับของคลังสินค้ามาจำนำไว้กับบริษัทเงินทุน แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติผู้รับจำนำสินค้าหรือบริษัทเงินทุนยังไม่ได้เข้าครอบครองตัวสินค้านั้นจริง ค่ายตัว สินค้ายังอยู่กับผู้กู้ ฉะนั้นจึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นบ่อยครั้งว่าผู้กู้ไ้้นำตัวสินค้านั้นไปจำนำเพื่อกู้ เงินจากผู้ใหญ่รายที่สองที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการกู้ยืมอีก โดยนำเอาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้า นั้นไปทำจำนำอีก ทำให้สิทธิเรียกร้องของผู้ใหญ่หรือบริษัทเงินทุนมีน้อยลงแทนที่จะมีสิทธิเรียก ร้องเหนือสินค้านั้นเป็นอันดับแรก ฉะนั้น รัฐต่าง ๆ ประมาณ 21 รัฐจึงได้ออกกฎหมาย Factor's lien⁵ ซึ่งระบุถึงสิทธิเรียกร้องของผู้ใหญ่โดยวิธีการนี้ว่ามีแค่นั้น และระบุ ขอความต่าง ๆ ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้านั้น ๆ เพื่อจะแสดงให้ผู้อื่นได้ทราบว่าสินค้านั้น

⁵Gilbert W.Cooke , Charles L.Prather , Fredereck E. casa Doughlas H Bellemore , Financial Institution , Their Role in the American Economy . (New York , Simmons . Boardman Publishing Corp. 1962) p. 185

อยู่ระหว่างการจําว่าเป็นต้น นอกจากนี้ก็ยังมีกฎหมาย Uniform Warehouse Receipt Act.⁶ กำหนดแบบฟอร์มและข้อความต่าง ๆ ตลอดจนสิทธิเรียกร้องของบุคคลที่เกี่ยวข้องในสินค้าหรือใบรับของคลังสินค้านี้ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายนี้ได้ใช้บังคับอยู่ในทุก ๆ รัฐแล้ว การให้กู้แบบ Stock Loan ซึ่งผู้กู้เงินไปเพื่อลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ กล่าวคือ หุ้นสามัญ หุ้นกู้ พันธบัตรชนิดต่าง ๆ โดยมีหลักทรัพย์ที่ผู้กู้ถืออยู่เป็นตัวประกันซึ่งก็ได้มีกฎหมายที่ออกโดย The Board of Governors of the Federal Reserve System คือ Regulation T. และ Regulation U. ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมาย The Securities Exchange Act⁷ ปี 1934 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจำกัดจำนวนสินเชื่อที่ผู้กู้จะนำไปใช้ในการเก็งกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ โดยกำหนดวงเงินที่ใหญ่สำหรับการซื้อหลักทรัพย์แต่ละประเภทในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกำหนดเป็น Margin.⁸ ไว้เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามสำหรับวิธีการกู้อื่น ๆ ยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายใดที่กำหนดหลักเกณฑ์ข้อกำหนดในการคําเนินงานไว้เลย เช่น วิธีการกู้แบบมีบัญชีลูกหนี้เป็นหลักประกัน, วิธีการกู้โดยรับซื้อบัญชีลูกหนี้ เป็นต้น

2. บริษัทเงินทุนเพื่อการจําหน่าย

บริษัทเงินทุนประเภทนี้มีลักษณะและขอบเขตการคําเนินงานที่ค่อนข้างจะอิสระปราศจากข้อบังคับใด ๆ จากรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกา ทั้ง ๆ ที่ได้เคยมีการพิจารณากฎหมายที่จะใช้ควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทนี้ในเรื่องการควบคุมอัตราดอกเบี้ยที่แตก-

⁶
Ibid p. 186

⁷

Benjamin Haggott Bickhart, Banking System (India , The Time of India Press Co , 1967) p.970

⁸ตามความหมายของราชการ Margin Requirement จะหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตลาดของหลักทรัพย์กับจำนวนเงินในหุ้นโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ส่วนตามความหมายของ Wall Stree นั้นเปอร์เซ็นต์ของ Margin จะหมายถึงอัตราส่วนระหว่างเงินในหุ้นกับราคาตลาดของหลักทรัพย์

ต่างกัน (Time Price Differential) แต่ศาลก็มิได้นำมาใช้เป็นหลักในการพิจารณาตัดสินแต่อย่างใดเนื่องจากศาลไม่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างราคาขายเงินสดและราคาขายเงินผ่อนของสินค้าซึ่งผลต่างของสองราคานี้ก็คือ จำนวนดอกเบี้ยนั่นเอง ดังนั้นข้อกำหนดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยสูงสุดจึงมิได้นำมาใช้บังคับแก่บริษัทเงินทุนประเภทนี้

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 1930 เป็นต้นมารัฐต่าง ๆ ก็ได้เริ่มออกข้อกำหนดต่าง ๆ ขึ้น เช่น กำหนดอัตราสูงสุดของค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยที่บริษัทเงินทุนจะเรียกเก็บจากผู้กู้ กำหนดให้บริษัทเงินทุนต้องเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่รัฐต้องการเป็นต้น และเนื่องจากในระยะหลัง ๆ นี้ บริษัทเงินทุนประเภทนี้มักดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่ในการให้กู้ยืมแก่ผู้บริโภคเพื่อซื้อรถยนต์ ซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ค่อนข้างยาว นอกจากนี้ยังมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญของการกู้ยืมประเภทนี้ คือการผ่อนชำระคืนเงินกู้เป็นงวด ๆ ฉะนั้น Federal Reserve จึงได้ทำการสำรวจลักษณะการให้กู้ยืม คั้งกล่าวของบริษัทเงินทุนประเภทนี้โดยได้ขอร้องให้บริษัทเงินทุนเพื่อกำหนดรายงานข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ซึ่งบริษัทเงินทุนได้รับช่วงซื้อไว้จากบริษัทจำหน่ายรถยนต์ โดยได้แกข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญา อัตราส่วนของเงินในให้กู้ยืมต่อมูลค่าของรถยนต์ ซึ่งมูลค่าของรถยนต์ใหม่จะใช้ราคาขายของผู้ขาย (Dealer Cost) แต่สำหรับรถยนต์ใช้แล้วจะใช้ราคาขายส่ง (Wholesale value) ทั้งนี้เพื่อต้องการรู้ถึงความเสี่ยงของบริษัทเงินทุนในการให้กู้ยืมแก่ผู้บริโภคและรายว่าเป็นอย่างไร เช่น การกระจายใดระยะเวลาของสัญญาเช่าซื้อสินค้า และอัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อมูลค่าของรถยนต์ค่า บริษัทเงินทุนจะมีความเสี่ยงน้อย เพราะมูลค่าของรถยนต์สูงกว่าเงินที่กู้ยืม และหากลูกหนี้ไม่ชำระเงินตามกำหนดบริษัทก็สามารถยึดรถยนต์มาขายได้ ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ทราบได้ว่าฐานะการเงินของบริษัทที่มีความมั่นคงและมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้บริษัทเงินทุนประเภทนี้ยังสามารถจัดตั้งสาขาได้โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขตจากกฎหมายของรัฐหรือของประเทศ เช่นบริษัทเงินทุนใหญ่ ๆ บางแห่งมีการจัดตั้งสาขาเป็นจำนวนมากในฝั่งสหรัฐอเมริกา หรือแม้แต่ในฝั่งประเทศแคนาดา

ซึ่งต่างจากการจัดตั้งสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่มีกฎหมายควบคุมอย่างเข้มงวดทั้งโดยกฎหมายของรัฐและกฎหมายของประเทศ

3. บริษัทเงินทุนเพื่อการบริโภค

บริษัทเงินทุนประเภทนี้ดำเนินกิจการให้สินเชื่อแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป (Personal Loan) ซึ่งการให้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และมีวิธีการที่ง่ายและสะดวกกว่าการกู้ยืมประเภทอื่น ๆ ซึ่งแน่นอน ความเสี่ยงในการให้กู้ยืมสูงกว่าและในขณะเดียวกันอัตราดอกเบี้ยในการให้สินเชื่อก็ย่อมสูงตามไปด้วย ฉะนั้นแต่ละรัฐจึงได้ออกกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อควบคุมลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนประเภทนี้ไว้อย่างเข้มงวด อาทิเช่น การกำหนดวงเงินสูงสุดในการให้กู้แก่บุคคลแต่ละราย กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในการให้กู้ ตลอดจนควบคุมการอนุมัติให้จัดตั้งบริษัทและสาขาของบริษัทเงินทุนประเภทนี้ ดังจะเห็นได้จากกฎหมาย Uniform Small Loan Law¹⁰ ซึ่งบังคับใช้ครั้งแรกในรัฐแมสซาชูเซตเมื่อปี ค.ศ. 1961 วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อกำหนดจำนวนเงินให้กู้ยืมแก่บุคคลแต่ละรายไว้ไม่เกิน \$ 300 กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดในการให้กู้ยืม และควบคุมการจัดตั้งบริษัทเงินทุน และการจัดตั้งสาขาของบริษัทเหล่านี้ไว้ด้วย โดยมีข้อกำหนดว่าจะดำเนินการจัดตั้งได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเสียก่อน ต่อมากฎหมายฉบับนี้ได้ถูกนำไปใช้ในรัฐอื่น ๆ ด้วย ในระยะต่อมาเมื่อเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวและมาตรฐานการครองชีพของประชาชนได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีระดับรายได้สูงขึ้นและมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคสูงขึ้นด้วย เงินกู้ยืมส่วนใหญ่จากบริษัทเงินทุนประเภทนี้จึงถูกนำไปใช้จ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ เพื่อการบริโภค เช่น รถยนต์ เครื่องไฟฟ้า ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน เป็นต้น บริษัทเงินทุนต่าง ๆ ได้พยายามที่จะขยายวงเงินในการให้กู้แก่บุคคลให้มากขึ้น ซึ่งในบางรัฐได้ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับวงเงินให้กู้สูงสุดโดยไม่จำกัดจำนวนและทำการส่งเสริม

¹⁰ Gilbert W. Cooke , Charles L. Prather , Fredereck E. Case, Douglàs H.

สนับสนุนให้บุคคลได้ในจำนวนที่มากขึ้น โดยโคลคอคตราคอกเบี้ยลงสำหรับผู้ที่กู้ยืมเงินเป็นจำนวนมาก แต่สำหรับข้อกำหนดในการให้กู้ยืมแบบผ่อนชำระเป็นงวดและข้อกำหนดในการจัดตั้งสาขายังคงได้รับการควบคุมอย่างเข้มงวดเช่นเดิม

นอกจากนั้นในปี 1969 รัฐบาลของสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมาย "The Consumer Protection Act." หรือ "Truth in Lending" ให้เป็น "Uniform Code"¹¹ เพื่อบังคับใช้แก่บริษัทเงินทุนประเภทนี้ในทุก ๆ รัฐให้เหมือนกันหมด วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คือคุ้มครองผู้บริโภคที่มาขอเงินจากบริษัทเงินทุน และควบคุมการปล่อยสินเชื่อของบริษัทเงินทุน เพราะเหตุว่าหากปล่อยให้บริษัทเงินทุนประเภทนี้ทำการปล่อยสินเชื่ออย่างอิสระเกินไปจนขอบเขตการปล่อยสินเชื่อกว้างเกินไปแล้วก็จะมีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้ อาทิเช่น อาจทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นได้ เป็นต้น และแม้ว่าเดิมในแต่ละรัฐจะมีกฎหมายควบคุมการให้สินเชื่อของบริษัทเงินทุนประเภทนี้อยู่แล้วก็ตาม แต่ลักษณะและขอบเขตการควบคุมในแต่ละรัฐก็ไม่เท่ากัน บางรัฐมีการควบคุมที่ค่อนข้างเข้มงวด เช่น ในรัฐโอไฮโอ ใ้มีบทบัญญัติกฎหมายควบคุมคุ้มครองผู้บริโภคและควบคุมการปล่อยสินเชื่อของบริษัทเงินทุนเหล่านี้อยู่แล้ว รัฐลอสแอนเจลีสก็มีบทบัญญัติกฎหมายควบคุมบริษัทเงินทุนประเภทนี้อย่างเข้มงวดเช่นกัน เช่น มีข้อกำหนดให้บริษัทเงินทุนทุกแห่งต้องเปิดเผยถึงวิธีการกู้ การหาเงินทุน ตลอดจนอัตราค่าธรรมเนียมหรืออัตราดอกเบี้ยที่บริษัทเงินทุนคิดจากผู้กู้ นอกจากนี้ยังมีการควบคุมการจัดตั้งบริษัทเงินทุนไว้อย่างเข้มงวด เช่นในการพิจารณาออกใบอนุญาตจัดตั้งบริษัทเงินทุนใหม่ รัฐจะพิจารณาถึงประโยชน์ของบริษัทเงินทุนที่จะจัดตั้งนั้นว่าจะให้ประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนมากน้อยแค่ไหน และการอนุมัตินี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐเสียก่อน เป็นต้น ส่วนในรัฐฟิลาเดลเฟียมีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับบริษัทเงินทุนประเภทนี้ว่า บริษัทเงินทุนประเภทนี้จะต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมาย "The Consumer Discount Act" ¹² ของรัฐสำหรับการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการซื้อขายลดค่าเงินกู้ประเภทนี้เป็นต้น จะเห็นได้ว่าลักษณะและขอบเขตการควบคุมใน

11

"Finance Companies And "Truth" Act , Uniform Code." Bankers Monthly.

Vol.86 (April, 1969.) pp,26 - 31.

12

Ibid p.30.

แต่ละรัฐจะแตกต่างกันออกไป ฉะนั้น รัฐบาลกลางจึงได้ออกกฎหมายดังกล่าวขึ้นมาเพื่อบังคับใช้แก่บริษัทเงินทุนเพื่อการบริโภคในทุก ๆ รัฐให้ปฏิบัติเหมือน ๆ กัน เพื่อป้องกันคุ้มครองผู้ที่ถูกเงินจากเจ้าหน้าที่เงินกู้หรือบริษัทเงินทุนที่คิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินควร และกำหนดให้บริษัทเงินทุนที่จะประกอบธุรกิจประเภทนี้ได้ก็ต้องเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลกลางแล้วเท่านั้น จากการศึกษาสามารถสรุปข้อกำหนดที่สำคัญของกฎหมาย "The Consumer Protection Act." ได้ ดังนี้คือ

(1) บริษัทเงินทุนเพื่อการบริโภคจะจัดตั้งขึ้นได้นั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Administrative Official) เสียก่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะพิจารณาให้อนุญาตจากคุณสมบัติและความชำนาญของผู้ที่ขออนุญาตตลอดจนพิจารณาจากความเหมาะสมในการจัดตั้งด้วย

(2) มีการกำหนดจำนวนเงินทุนขั้นต่ำ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในฐานะการเงินของกิจการว่า บริษัทมีความสามารถในการชำระเงินกู้ได้แค่ไหน และในขณะเดียวกันบริษัทมีความสามารถในการให้บริการการกู้ยืมได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงไร และยังมีข้อกำหนดให้บริษัทเงินทุนทุกแห่งต้องเปิดเผยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ตนคิดจากลูกค้าไว้ในสัญญาการกู้ยืมอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้กู้ได้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้และนำไปพิจารณาในการตัดสินใจเพื่อขอกู้ยืมได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของการให้กู้ยืมไว้ด้วย

(3) บริษัทเงินทุนที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนี้จะต้องกำหนดสถานที่ทำการของบริษัทให้เป็นหลักแหล่งที่แน่นอน ทั้งนี้เพื่อป้องกันบริษัทเงินทุนชนิดที่กู้เงินจากบุคคลอื่นแล้วหลบหนีไปซึ่งยากแก่การติดตาม

(4) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนประเภทนี้ทุกปี เพื่อติดตามดูแล้วบริษัทเงินทุนเหล่านี้ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือไม่เพียงใด และกำหนดขอบังคับให้บริษัทเงินทุนที่ได้รับอนุญาตต้องจัดส่งรายงานประจำปี ตลอดจนรายงานอื่น ๆ ของกิจการตามที่กฎหมายกำหนด โดยจัดส่งให้แก่ The State Administrator พร้อมทั้งต้องเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดในรายงานเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อว่ารัฐบาลจะได้ทราบข้อเท็จจริงในการดำเนินงานของบริษัท

เงินทุนแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นการจ่ายและสะดวกต่อการควบคุมดูแลของรัฐบาลอีกด้วย

ประเทศนอร์เว

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

บริษัทเงินทุนในประเทศนอร์เวได้เจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากจำนวนบริษัทเงินทุนที่เพิ่มจำนวนขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่นนโยบายการกำหนดอัตราดอกเบี้ยของรัฐบาล ซึ่งกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยไว้ค่อนข้างต่ำ นโยบายการเงินและการให้สินเชื่อ ตลอดจนการกำหนดกฎข้อบังคับต่าง ๆ ในการให้สินเชื่อ ซึ่งสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิม เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมทรัพย์ ตลอดจนบริษัทประกันภัยต้องปฏิบัติตามภายใต้นโยบายเหล่านี้ นอกจากนี้ยังต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายลักษณะเฉพาะของแต่ละสถาบันอีกด้วย ฉะนั้น เมื่อประเทศมีความต้องการเงินทุนมากขึ้น จึงทำให้เกิดความต้องการสินเชื่อและทำให้อัตราดอกเบี้ยสูงกว่าที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย ดังนั้นบุคคลทั่วไปจึงเกิดความรู้สึกว่าความต้องการดังกล่าวไม่ได้ถูกสนองโดยสถาบันการเงินที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงทำให้เกิดความต้องการสถาบันการเงินประเภทใหม่ เพื่อสนองความต้องการดังกล่าวซึ่งก็คือ "บริษัทเงินทุน" นั่นเอง บริษัทเงินทุนที่จัดตั้งขึ้นนี้ต่างก็มีขอบเขตและลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไป บางแห่งมีความชำนาญในด้านการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อโดยวิธีการให้กูแบบผ่อนชำระ บางแห่งชำนาญทางด้านการรับซื้อบัญชีลูกหนี้ บางแห่งชำนาญการให้เช่าซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ บางแห่งประกอบธุรกิจพวกบัตรเครดิตสินเชื่อ (Credit Card) บางแห่งก็ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งต่างกันแต่ว่าบริษัทเงินทุนไม่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจ่ายโอนเงินเท่านั้น

เงินทุนส่วนใหญ่ของบริษัทเงินทุนเหล่านี้จะได้อาจการรับฝากเงินจากธุรกิจของเอกชน (Private Enterprise) จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และการกู้ยืมจากต่างประเทศอันเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญแหล่งหนึ่ง เงินทุนส่วนใหญ่จะถูกนำไปให้สินเชื่อแก่บุคคลธรรมดา ธุรกิจเอกชน ตลอดจนธุรกิจของรัฐ โดยวิธีการให้กูที่แตกต่างกันไปแล้ว

แต่ความชำนาญของผู้ดำเนินการในแต่ละแห่งคงที่ไต่กลาวมาแล้ว

ข. ลักษณะการควบคุมของรัฐบาล

ในขณะนี้ยังไม่ปรากฏว่าประเทศนอร์เวย์มีบทบัญญัติกฎหมายลักษณะเฉพาะสำหรับควบคุมบริษัทเงินทุนคลัง เช่นที่ได้ควบคุมสถาบันการเงินอื่น ๆ

ก่อนปี ค.ศ. 1970 บริษัทเงินทุนทั่วไปคงดำเนินการภายใต้กฎหมายว่าด้วย "บริษัทจำกัด" เท่านั้น เช่น มีข้อกำหนดว่าการจัดตั้งบริษัทเงินทุนจะต้องทำการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ห้ามบริษัทจำกัดทั่วไปรับฝากเงินจากประชาชน เป็นต้น บริษัทเงินทุนส่วนใหญ่จึงมีความเป็นอิสระในการประกอบธุรกิจมาก ยกเว้นบริษัทเงินทุนที่ประกอบธุรกิจในการให้กู้ยืมแบบผ่อนชำระซึ่งจะต้องประกอบธุรกิจภายใต้กฎหมายว่าด้วยการให้กู้ยืมแบบผ่อนชำระ และเนื่องจากจำนวนบริษัทเงินทุนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วจึงมีบริษัทเงินทุนใหม่ที่มีทั้งขนาดใหญ่และเล็กเกิดขึ้นอย่างมากมายโดยเฉพาะในปี ค.ศ. 1970 รัฐบาลได้เริ่มเล็งเห็นความสำคัญที่สมควรจะออกกฎข้อบังคับควบคุมการดำเนินงานในการให้กู้ยืมของบริษัทเงินทุน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทเงินทุนก็ยังสามารถดำเนินงานในลักษณะที่ได้เปรียบกว่าธนาคารพาณิชย์

ผลจากการที่บริษัทเงินทุนมีความเป็นอิสระในการประกอบธุรกิจและความต้องการเงินทุนในประเทศมีเพิ่มมากขึ้นนี้เอง จึงมีผลให้ธุรกิจประเภทนี้ได้รับผลกำไรจากการดำเนินงานสูงกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ซึ่งเป็นเหตุให้มีผู้นิยมจัดตั้งบริษัทเงินทุนขึ้นอย่างมากมายทั้งบริษัทขนาดใหญ่และขนาดเล็กจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1972 รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการบัญญัติกฎหมายลักษณะเฉพาะเพื่อควบคุมบริษัทเงินทุน ด้วยวัตถุประสงค์จะให้บริษัทเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นผลทำให้โครงสร้างของตลาดสินเชื่อในประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้และผู้ใหญ่ โดยพยายามที่จะก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย ซึ่งรัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อดำเนินการร่างกฎหมายลักษณะเฉพาะเพื่อควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนในประเทศแล้ว

การควบคุมการจัดตั้งบริษัทเงินทุนของคนต่างค่านั้น รัฐบาลนอร์เวย์หลักการพิจารณาโดยอาศัยบทกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ซึ่งไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ของคนต่างค่านอร์เวย์ ฉะนั้น ตามกฎหมายดังกล่าวรัฐบาลนอร์เวย์จึงไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทเงินทุนของคนต่างค่านั้น เว้นแต่จะได้รับพระบรมราชานุญาตจากกษัตริย์ของนอร์เวย์เสียก่อน

ประเทศที่กำลังพัฒนา

ประเทศที่กำลังพัฒนามีความต้องการเงินทุนจำนวนมากเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศมาใช้ในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากแหล่งเงินทุนภายในประเทศมีไม่เพียงพอ แม้ว่าประเทศเหล่านี้จะมีสถาบันการเงินอยู่หลายประเภทที่ให้บริการเงินทุนด้านต่าง ๆ อยู่ก็ตาม แต่สถาบันการเงินเหล่านั้นมีขอบเขตการให้สินเชื่อที่ค่อนข้างจำกัดทั้งประเภทของสินเชื่อและปริมาณสินเชื่อที่ให้ในแต่ละประเภท อันเป็นผลเนื่องมาจากกฎหมายลักษณะเฉพาะของสถาบันการเงินเหล่านั้นซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมีจุดมุ่งหมายในการให้สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ การอุตสาหกรรมและการเกษตรกรรม เช่นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมการลงทุน ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมทรัพย์ และบริษัทประกันภัย เป็นต้น ซึ่งผลจากการวิวัฒนาการดังกล่าวทำให้ระดับรายได้ประชาชาติของประชากรในประเทศเหล่านั้นเพิ่มขึ้นจากระดับต่ำเป็นระดับปานกลาง และประกอบกับความเจริญทางด้านต่าง ๆ ของประเทศพัฒนาได้เข้ามามีบทบาทในประเทศเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญทางด้านวัตถุ เช่นสินค้าอุปโภคบริโภคที่ทันสมัยอันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ใคแกรรถยนต์ เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น เมื่อประชาชนในประเทศเหล่านี้มีรายได้สูงขึ้น ความต้องการก็เพิ่มขึ้น ทำให้ต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น และเมื่อมีสินค้าประเภทใหม่ ๆ เข้ามาก็ทำให้เกิดมีความต้องการในสินค้าเหล่านั้น แต่เนื่องจากสินค้าประเภทนี้ส่วนใหญ่มีราคาค่อนข้างสูงจึงทำให้เกิดความต้องการแหล่งเงินทุนที่จะให้สินเชื่อทางด้านนี้เพิ่มขึ้นทำให้มีผู้จัดตั้งสถาบันการเงินที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการเงินทุนทางด้านนี้แก่ผู้บริโภคโดยเฉพาะ

นอกจากนั้นยังให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลอีกด้วย ซึ่งสถาบันการเงินประเภทนี้คือ "บริษัทเงินทุน" นั่นเอง

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าประเทศที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาจะได้รับวิทยาการใหม่ ๆ มาจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น วิทยาการทางคานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม ตลอดจนวิวัฒนาการทางการเงินอีกด้วย ฉะนั้นลักษณะการดำเนินงานธุรกิจส่วนใหญ่จึงเจริญรอยตามลักษณะธุรกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะการจัดตั้งหรือลักษณะและวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ จะต่างกันก็แต่เฉพาะขอบเขตการดำเนินงานซึ่งจะแคบกว่าและความเจริญในธุรกิจประเภทต่าง ๆ อาจด้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วเท่านั้น ดังเช่นตลาดการเงินในประเทศที่กำลังพัฒนาก็วิวัฒนาการเจริญรอยตามลักษณะตลาดการเงินในประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยมีสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางจัดหาเงินทุนให้แก่ผู้ที่ต้องการเงินทุน เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมทรัพย์ บริษัทประกันภัย บริษัทหลักทรัพย์ เป็นต้น ลักษณะการดำเนินงานของสถาบันการเงินเหล่านี้จะคล้ายคลึงกับของประเทศที่พัฒนาแล้ว กล่าวคือมีการรับฝากเงินจากประชาชนภายในประเทศ โดยวิธีการรับฝากเงินโดยตรงหรือโดยวิธีการขายตราสารการ เครดิตต่าง ๆ มีการกั้มเงินจากต่างประเทศมาลงทุนในการให้สินเชื่อแก่ประชาชนในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคด้วยวิธีการรับซื้อลดสัญญาเช่าซื้อสินทรัพย์ถาวรชนิดต่าง ๆ จากธุรกิจและเอกชน สินทรัพย์ถาวรเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้แก่ บ้านที่อยู่อาศัย รถยนต์ เครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น ตลอดจนการให้สินเชื่อโดยวิธีการใช้บัตร เครดิตในการซื้อสินค้าชนิดต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากนั้นบริษัทเงินทุนในบางประเทศยังได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานออกไปอีก เช่น มีการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจและเอกชนเพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน (Working Capital) อันเป็นการให้สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ การเกษตรและการอุตสาหกรรม เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามขอบเขตการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนดังกล่าวยังไม่กว้างขวางนัก

อนึ่ง เนื่องจากกิจการบริษัทเงินทุนในประเทศที่กำลังพัฒนาได้มีการขยายตัวไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงระยะ 10 ปีที่ผ่านมาได้มีบริษัทเงินทุนเกิดขึ้นมากมาย มีการดำเนินงานในลักษณะที่แข่งขันกันด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน และยังเป็นที่ยินยอมของประชาชนในประเทศเหล่านั้น จึงทำให้เกิดมีปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมาย เช่น บริษัทเงินทุนบางแห่ง

ให้บริการทางค้ำสินเชื่อเพื่อการจำหน่ายและเพื่อการบริโภคมากขึ้นไปจนเป็นผลทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อนโยบายการให้สินเชื่อ และนโยบายการเงินของประเทศ อันเป็นเหตุให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นในระบบเศรษฐกิจ บริษัทเงินทุนบางแห่งดำเนินงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ โดยนำเงินทุนจากประชาชนไปใช้ ในทางที่ผิดเป็นผลทำให้เกิดกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของประชาชนในประเทศเป็นส่วนรวมเป็นต้น ดังนั้นรัฐบาลในประเทศต่าง ๆ จึงได้สังเกตเห็นถึงอันตรายอันอาจจะเกิดจากบริษัทเงินทุน และได้เข้ามามีบทบาทในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนในประเทศของตน โดยออกกฎหมายลักษณะ เฉพาะสำหรับบริษัทเงินทุนขึ้น เพื่อจุดประสงค์ในการควบคุมการจัดตั้งบริษัทเงินทุน เพื่อให้มีเฉพาะบริษัทเงินทุนที่มีประสิทธิภาพเท่านั้นนอกจากนั้นยังควบคุมการดำเนินงาน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อส่วนรวมอีกด้วย

เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะและการดำเนินงานตลอดจนลักษณะและการควบคุมของบริษัทเงินทุนในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงได้ยกตัวอย่างบริษัทเงินทุนในบางประเทศมาเป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ อาทิเช่น บริษัทเงินทุนในประเทศฟิลิปปินส์อันเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลทั้งทางด้านอารยธรรมและวิทยาการใหม่ ๆ จากสหรัฐอเมริกามากที่สุด ในทวีปเอเชีย จนทำให้มีระบบเศรษฐกิจและสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับของสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นยังนับเป็นประเทศแรกในบรรดากลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีการจัดตั้งธุรกิจบริษัทเงินทุนขึ้นอีกด้วย บริษัทเงินทุนในประเทศฮ่องกงซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานที่อิสระมาก เนื่องจากฮ่องกงเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่ามีระบบธุรกิจเสรี (Free Enterprise) และบริษัทเงินทุนในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีเศรษฐกิจคล้ายคลึงกับประเทศไทยมาก สำหรับลักษณะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนในประเทศไทยนั้นผู้เขียนจะได้กล่าวถึงในบทที่ 3 ส่วนลักษณะและขอบเขตในการควบคุมของรัฐบาลจะได้กล่าวในบทที่ 4 ต่อไป

ประเทศฟิลิปปินส์

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

เป็นที่ทราบกันแล้วว่าในบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนานั้น ประเทศฟิลิปปินส์เป็น

ประเทศหนึ่งที่มีการพัฒนาทางด้านการเงินและตลาดทุนมาเป็นเวลานานกว่าประเทศอื่น บริษัทเงินทุนในประเทศฟิลิปปินส์ได้เริ่มจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1950 และได้ขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็วในปี ค.ศ. 1962 สาเหตุสำคัญของการขยายตัวนี้เนื่องมาจากการจำกัดการให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภครองธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ขณะที่ประชาชนต่างมีความต้องการสินเชื่อประเภทนี้อย่างมากมา ประกอบกับการประกอบธุรกิจประเภทนี้ได้รับผลกำไรสูง จึงทำให้เงินลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้ถูกนำมาลงทุนในธุรกิจเงินทุนประเภทนี้ อย่างมาก ซึ่งมีผลทำให้บริษัทเงินทุนมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่จัดตั้งขึ้นโดยเอกชน แต่โดยทั่วไปแล้วธนาคารพาณิชย์ไม่ได้เป็นเจ้าของบริษัทเงินทุนโดยตรง ถึงกระนั้นก็บริษัทเงินทุนใหญ่ ๆ หลายแห่งมีผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นผู้ถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์ในประเทศ นอกจากนี้ยังมีบริษัทเงินทุนบางแห่งที่เป็นบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ

เงินลงทุนส่วนใหญ่ของบริษัทเงินทุนขนาดใหญ่จะได้อาจมาจากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ และด้วยวิธีการขายตัวเงินให้แก่ธุรกิจอื่น เงินลงทุนน้อยจะได้จากการออกหุ้นกู้ สำหรับบริษัทเงินทุนขนาดเล็กนั้น เงินลงทุนใหญ่จะได้จากการกู้ยืมเงินลงทุนจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศและจากการกู้ยืมเงินจากญาติมิตร เป็นต้น แม้วางจะมีกฎหมายห้ามบริษัทที่ทำการรับฝากเงินจากประชาชนโดยตรง แต่ก็ยังมีบริษัทเงินทุนขนาดเล็กเป็นจำนวนมากที่ทำการรับเงินจากประชาชนด้วยวิธีการขายตัวเงิน โดยให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมาก

บริษัทเงินทุนเหล่านี้ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคในขอบเขตที่กว้างขวางมาก โดยให้สินเชื่อทั้งแก่ผู้บริโภครองเป็นการส่วนตัวและแก่ธุรกิจที่เป็นทั้งผู้ขายปลีกและผู้ขายส่ง เพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวรชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ นอกจากนี้ยังบริการการให้สินเชื่อเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน การให้เช่าสินทรัพย์ประเภททุนแก่หน่วยธุรกิจอื่น ตลอดจนการให้บริการเกี่ยวกับบัตรเครดิตและบัตรโดยสารเครื่องบิน เป็นต้น สำหรับระยะเวลาการให้กู้ยืมนั้นมีตั้งแต่ 1-3 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของสินทรัพย์ เช่นถ้าเป็นสินทรัพย์ประเภทเครื่องใช้ภายในบ้าน ระยะเวลาการให้กู้ยืมมักเป็น 1 ปี ถ้าเป็นสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ระยะเวลาการให้กู้ยืมเป็น 18 เดือน และถ้าเป็น

สินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ระยะของการกู้ยืมมักจะเป็น 3 ปี เป็นต้น ส่วนอัตราดอกเบี้ยที่บริษัทเงินทุนคิดจากผู้นั้นจะมีตั้งแต่ 1-3% ต่อเดือน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มที่สูงขึ้น เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการให้บริการสูง เช่น ค่าใช้จ่ายในการเรียกเก็บหนี้ในแต่ละงวดซึ่งบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่จะส่งคนไปเรียกเก็บจากผู้นั้นโดยตรง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ที่สูงขึ้น แม้ว่าในระยะแรกเริ่มนั้นประชาชนนิยมใช้บริการของบริษัทเงินทุนมาก คงจะเห็นได้จากราคาสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ทุกชนิดจะมีการตั้งราคาไว้ 2 ราคา คือ ราคาเงินสด และราคาเงินผ่อน แต่เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในการคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ประเภทนี้ซึ่งค่อนข้างสูง และไม่เข้าใจถึงวิธีการผ่อนชำระหนี้ดังกล่าว ฉะนั้นเมื่อซื้อสินค้าไปแล้วก็มักจะประสบกับปัญหาการถูกยึดสินค้าคืน ด้วยเหตุที่ว่าไม่สามารถผ่อนชำระหนี้ได้และประกอบกับบริษัทเงินทุนในฟิลิปปินส์ได้มีการจัดตั้งกันขึ้นอย่างมากมา และการดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เป็นเหตุให้ต้องประสบกับความล้มเหลว จึงทำให้ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบริษัทเงินทุนในปัจจุบัน เป็นไปในทางที่ไม่ค่อยจะดีนัก

ข. ลักษณะการควบคุมของรัฐบาล

บริษัทเงินทุนในประเทศฟิลิปปินส์มีลักษณะการดำเนินงานที่ค่อนข้างจะเป็นอิสระในระยะเริ่มแรกซึ่งยังไม่มี การออกกฎหมายข้อบังคับใด ๆ มาใช้แก่บริษัทเงินทุนคงมีเฉพาะข้อบังคับที่ให้กับบริษัทจำกัดทั่วไปเท่านั้น เช่น มีกฎหมายข้อบังคับให้บริษัทเงินทุนที่จัดตั้งขึ้นจะต้องจดทะเบียนไว้กับ The Securities and Exchange Commission ของฟิลิปปินส์และต้องจัดส่งรายงานต่าง ๆ ของบริษัทตามที่กำหนดให้แก่คณะกรรมการนี้ด้วย อีกทั้งมีข้อกำหนดของกฎหมายห้ามบริษัทเงินทุนเหล่านี้รับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป ซึ่งในระยะแรกนั้นบริษัทเงินทุนไม่ต้องได้รับการตรวจสอบดูแลจากเจ้าหน้าที่หน่วยใด ๆ ของรัฐบาลเลย คงมีแต่บริษัทเงินทุนขนาดใหญ่ที่มักจะมีผู้สอบบัญชีอิสระมาทำการตรวจสอบสมุดบัญชีและรับรองงบการเงินประจำปีของบริษัท ส่วนบริษัทเงินทุนขนาดเล็กที่มีอยู่เป็นจำนวนมากมาไม่ได้มีการเสนอรายงานหรือข้อมูลใด ๆ เลย ฉะนั้นจึงทำให้ไม่ทราบลักษณะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนเหล่านั้นได้ และทำให้มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อการดำเนินงาน ฉะนั้นรัฐบาลจึงได้พยายามที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะผู้นั้น จึงได้มีการออกกฎหมาย Truth-in-Lending Act เมื่อเดือนมิถุนายน 1963 บังคับใช้แก่ผู้ให้กู้ทั้งหลาย ซึ่งกฎหมายนี้มีผลใช้บังคับถึงการดำเนินงานให้สินเชื่อของบริษัท

เงินทุนควาย และต่อมาเมื่อเดือนสิงหาคม ก.ศ. 1969 รัฐบาลได้ออกกฎหมายลักษณะเฉพ
สำหรับบริษัทเงินทุนคือ "Finance Company Act" บังคับใช้แก่บริษัทเงินทุนในฟิลิปปินส์
ซึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะออกกฎข้อบังคับต่าง ๆ สำหรับการ
ดำเนินงานของบริษัทเงินทุน เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีความมั่นคงเป็นที่เชื่อถือได้ มีการ
ให้บริการที่ดีและเหมาะสมแก่หน่วยธุรกิจต่าง ๆ และแก่สาธารณชนทั่วไป กฎหมายดังกล่าว
มีข้อกำหนดต่าง ๆ ดังนี้ เช่น กำหนดลักษณะของธุรกิจที่จะประกอบธุรกิจบริษัทเงินทุนว่าจะ
ต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนที่ถูกต้องตามกฎหมายและจะประกอบธุรกิจบริษัทเงินทุนได้
ก็ต่อเมื่อได้รับการจดทะเบียนให้เป็นบริษัทเงินทุนที่ถูกต้องแล้วตามกฎหมายจาก

The Securities and Exchange Commission ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายโดย
กฎหมายดังกล่าวให้มีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับ อนุญาตการจัดตั้งบริษัทเงินทุน ตรวจสอบ
ควบคุมดูแลธุรกิจบริษัทเงินทุน ซึ่ง The Securities and Exchange Commission
ได้กำหนดลักษณะของบริษัทเงินทุนไว้ว่า ต้องมีเงินทุนขั้นต่ำที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 500,000.00
เปโซ หุ้นของบริษัทเงินทุนจะต้องมีชาวฟิลิปปินส์ถืออยู่อย่างน้อย 60% และกำหนดว่า ในกรณี
ที่บริษัทเงินทุนเป็นบริษัทจำกัดจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการบริหารของบริษัทอย่างน้อย 2 ใน 3
จะต้องเป็นชาวฟิลิปปินส์ หากในกรณีบริษัทเงินทุนนั้นมีลักษณะธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว
ผู้จัดการงานของบริษัทเงินทุนทุกคนจะต้องเป็นชาวฟิลิปปินส์ มีการกำหนดอัตราส่วนลดในการ
รับโอนสินค้า หรือ อัดคัสสัญญาผ่อนส่งและบัญชีลูกหนี้ต่าง ๆ ว่าจะต้องไม่เกิน 14% ต่อปี
และอัตราส่วนลดของการซื้อลดสัญญาขายผ่อนส่ง หรือ ลูกหนี้ที่เกิดจากการซื้อสินค้าบริโภคชนิด
ต่าง ๆ ว่าจะต้องไม่เกิน 18% ต่อปี ในกรณีการรับซื้อบัญชีลูกหนี้หรืออื่น ๆ จะคิดส่วนลดได้ไม่
เกิน 2% ของจำนวนหนี้ที่รับโอนในทุก ๆ 30 วัน โดยไม่คำนึงถึงเงื่อนไขและระยะเวลาของ
สัญญาการรับโอน (Factoring Agreement) มีการกำหนดโทษในกรณีที่บริษัทเงินทุนไม่ปฏิบัติตาม
ตามกฎหมายข้อบังคับของกฎหมาย นอกจากนั้นยังมีข้อกำหนดเฉพาะสำหรับบริษัทเงินทุนที่ดำเนินงาน
อยู่แล้วก่อนออกกฎหมาย ว่าจะต้องจัดส่งรายการข้อมูลต่าง ๆ ตามแบบที่กำหนดไปให้แก่
The Securities and Exchange Commission ภายใน 60 วัน และบริษัทเงินทุนเหล่านี้
จะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกฎหมายนี้ให้ถูกต้อง เช่น เกี่ยวกับจำนวนเงินทุนขั้นต่ำที่ชำระแล้ว
และคุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของและผู้บริหารงานของบริษัท ภายใน 1 ปี เป็นต้น แต่กฎหมายนี้

ก็ไม่มีข้อกำหนดให้สำรองเงินทุนหรือเงินสำรองขั้นต่ำไว้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามก็ถ้าหากบริษัทเงินทุนใดไปกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ ธนาคารก็มักจะข้อกำหนดให้บริษัทเงินทุนนั้นต้องรักษาอัตราส่วนเงินสำรองระหว่างหนี้สินกับส่วนของผู้ถือหุ้นไว้ในอัตราที่กำหนดไว้ หรือจะต้องรักษาสวนเกินที่แน่นอนในบัญชีทุน (Certain Surplus in Capital A/C)

ประเทศฮ่องกง

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

บริษัทเงินทุนในฮ่องกงเริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปลายปี ค.ศ. 1967 แรงกระตุ้นในการจัดตั้งเกิดจากผู้นำขายสินค้าอุปโภคบริโภคชนิดถาวรประเภทรถยนต์ต้องการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกในการให้บริการสินเชื่อแก่ผู้บริโภค จึงได้ขอให้สมาคมการเงิน (The Financial Community) ในฮ่องกงจัดหาเงินทุนเพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านนี้ให้แก่พวกตน เพื่อสนองความต้องการในค่านี้นั้น ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งในฮ่องกงจึงเริ่มจัดตั้งบริษัทเงินทุนของตนขึ้นต่างหาก เพื่อดำเนินธุรกิจการให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะการให้สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์ ปรากฏว่าธุรกิจประเภทนี้ได้รับกำไรในอัตราสูง และเนื่องจากมีอิสระในการดำเนินงานธุรกิจประเภทนี้ จึงทำให้มีผู้นิยมจัดตั้งบริษัทเงินทุนขึ้นอย่างมาก ซึ่งมีทั้งบริษัทเงินทุนที่เป็นบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์ในประเทศและต่างประเทศ และบริษัทเงินทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยเอกชน

บริษัทเงินทุนในประเทศฮ่องกงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตโดยกฎหมาย ดังนี้คือ

(1) บริษัทเงินทุนประเภทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคาร (Bank-Licence)¹³ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ บริษัทเงินทุนประเภทนี้สามารถประกอบกิจการรับฝากเงินจากประชาชนได้ แต่รับฝากได้เฉพาะเงินฝากประเภทฝากประจำเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยธนาคาร-

¹³ Robert F. Emery The Financial Institutions of Southeast Asia

พาณิชย์ (Banking Ordinance) ห้ามบริษัทเงินทุนรับฝากเงินประเภทเพื่อเรียกและประเภทออมทรัพย์และจะต้องมีระยะเวลาการฝากไม่ต่ำกว่า 93 วัน¹⁴ แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่ไต่ทราบดีแล้วว่าบริษัทเงินทุนประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทย่อยของธนาคารพาณิชย์ ฉะนั้นเพื่อไม่ให้เป็นการแข่งขันกับธนาคารแม่ของตนในการรับฝากเงิน บริษัทเงินทุนประเภทนี้จะกำหนดระยะเวลาการรับฝากเงินเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป และโดยทั่วไปแล้วระยะเวลาที่รับฝากเงินจะมีตั้งแต่ 1-4 ปี และอัตราดอกเบี้ยจะสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยนั้นโดยส่วนใหญ่แล้วจะจ่ายทุกครึ่งปี ในการจ่ายดอกเบี้ยแต่ละครั้งบริษัทเงินทุนจะต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ในอัตรา 15% ควย บริษัทเงินทุนบางแห่งจะกำหนดวงเงินในการรับฝากแต่ละครั้งว่าไม่ต่ำกว่า HK 5,000 (17,500 บาท.) แม้ว่าผู้ฝากจะต้องฝากเงินตามกำหนดระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวก็ตาม แต่ตามปกติของการถอนเงินก่อนกำหนดก็อาจถอนได้โดยได้ดอกเบี้ยน้อยกว่าปกติหรืออาจไม่ได้เลย ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของบริษัทเงินทุนแต่ละแห่ง บริษัทเงินทุนประเภทนี้นอกจากจะได้เงินทุนในการดำเนินงานส่วนใหญ่จากเงินฝากของประชาชนแล้ว ยังได้เงินทุนส่วนใหญ่จากบริษัทใหญ่ของตนซึ่งก็คือธนาคารพาณิชย์นั่นเอง

(2) บริษัทเงินทุนประเภทที่ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคาร ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดตั้งขึ้นโดยเอกชน บริษัทเงินทุนประเภทนี้ไม่สามารถทำการรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป ฉะนั้นแหล่งเงินทุนของกิจการจะได้จากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ จากการขายตราสารการเครดิตต่าง ๆ และจากส่วนของเจ้าของเป็นต้น

ทางด้านสินเชื่อเชื่อนั้นบริษัทเงินทุนจะให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภคและธุรกิจที่ไม่สามารถขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ได้ สินเชื่อที่ใหญ่ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อนำไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคประเภทรถยนต์ เครื่องใช้ภายในบ้าน ตู้โดยสารเครื่องบิน และสินทรัพย์ประเภททุนต่าง ๆ เช่น เครื่องจักรสำหรับการอุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศทั้งที่เป็นเครื่องและเป็นระบบ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการให้สินเชื่อเพื่อการซื้อรถยนต์ (Automobile Financing) ซึ่งมีประมาณ $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ ของสินเชื่อทั้งหมดของบริษัทเงินทุนสำหรับจำนวนเงินที่ให้สินเชื่อแต่ละรายจะขึ้นอยู่กับราคาของสินค้าแต่ละชนิด

¹⁴ Market Letter March 1974 (Foren Security Company., Hongkong) p.5

เช่นราคาเครื่องจักรบางชนิดอาจเป็น 1,400,000-2,100,000 บาท \$KH- (200,000-300,000) ซึ่งในกรณีบริษัทเงินทุนที่ให้สินเชื่อจะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการตรวจสอบฐานะการเงินของลูกค้า และยังให้บริการการให้เช่าสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสินทรัพย์ที่ออกใหม่แก่ผู้บริโภค และธุรกิจ สำหรับระยะเวลาการให้สินเชื่อ นั้นส่วนใหญ่จะเป็นระยะยาว ทั้งนี้ เพราะวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ ที่ตั้งบริษัทเงินทุนขึ้นก็เพื่อที่จะให้ประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อระยะยาวแก่ผู้บริโภคและแก่ธุรกิจ ในการซื้อรถยนต์ เครื่องจักร บ้านและเครื่องใช้ภายในบ้าน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามระยะเวลาการให้สินเชื่อจะยาวนานเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับชนิดและราคาของสินค้าแต่ละชนิด นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับจำนวนเงินค่างวดที่จ่ายครั้งแรกด้วย โดยทั่วไปแล้ว ระยะเวลาการให้สินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์จะเป็น 2 ปี เพื่อเช่าซื้อเครื่องจักรจะเป็น 3 ปี สำหรับ (Cooperative Apartment) จะเป็น 5 ปี เพื่อเช่าซื้อบ้านจะเป็น 10 ปี เป็นต้น แต่ในปัจจุบันนี้บริษัทเงินทุนในฮ่องกงก็พยายามขยายขอบเขตการให้สินเชื่อออกไปอีก เช่น บริษัทเงินทุนบางแห่งได้มีบทบาทในการช่วยขยายตลาดหลักทรัพย์ของฮ่องกง ส่งเสริมให้ประชาชนนิยมซื้อหุ้นโดยให้สินเชื่อแก่ประชาชนเพื่อนำไปลงทุนในการซื้อหุ้นในตลาดหุ้น ทำให้ผู้ที่ต้องการลงทุนซื้อหุ้นแต่มีเงินไม่พอสามารถมากู้เงินส่วนที่ขาดจากบริษัทเงินทุนไปซื้อหุ้น และในการนี้ผู้กู้จะต้องนำหุ้นมาทำจำนำไว้กับบริษัทเงินทุนนั้น ซึ่งวิธีการนี้เป็นที่นิยมแพร่หลายมากในฮ่องกง จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตลาดหุ้นในฮ่องกงขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว

ข. ลักษณะการควบคุมของรัฐบาล

เนื่องจากรัฐบาลฮ่องกงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างเสรี จึงไม่พยายามที่จะเข้ามามีบทบาทในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนด้วย ฉะนั้นฮ่องกงจึงยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายลักษณะ เฉพาะสำหรับบริษัทเงินทุน การควบคุมดูแลของรัฐบาลต่อบริษัทเงินทุนคงมีเฉพาะการดูแลควบคุมการจัดตั้งซึ่งบริษัทเงินทุนจะต้องจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัด และจะต้องมีรายงานประจำปีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัดกำหนดไว้เท่านั้น แต่ในกรณีที่บริษัทเงินทุนประเภทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบ

กิจการธนาคาร (Banking Licence) นั้นจะต้องดำเนินงานภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือ จะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามอัตราส่วนที่กำหนด ต้องได้รับการตรวจสอบจากธนาคารกลาง นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดอื่น ๆ อีก เช่น การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนประเภทนี้รับฝากเงินจากประชาชนได้เฉพาะเงินฝากประเภทฝากประจำเท่านั้น สำหรับเงินฝากประเภทเผื่อเรียกและเงินฝากประเภทออมทรัพย์บริษัทเงินทุนไม่สามารถรับฝากได้ การกำหนดจำนวนเงินต่ำสุดที่บริษัทเงินทุนจะรับฝากจากประชาชนตลอดจนกำหนดระยะเวลาต่ำสุดของการรับฝากว่าจะต้องไม่ต่ำกว่า 93 วัน เป็นต้น แม้วาบริษัทเงินทุนประเภทนี้จะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกฎหมายธนาคารพาณิชย์ แต่บริษัทเงินทุนประเภทนี้ก็ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องจัดพิมพ์รายงานใด ๆ ของตนขึ้นต่างหาก คงรายงานไว้ในรายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของตนเท่านั้น ส่วนบริษัทเงินทุนประเภทที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคาร ก็ไม่ต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมายธนาคารพาณิชย์แต่อย่างใด แต่จากผลของกฎหมายธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว กำหนดให้บริษัทจำกัดที่จะประกอบธุรกิจรับเงินฝากจากประชาชน ต้องได้รับใบอนุญาตจากธนาคารกลางให้ประกอบกิจการธนาคารได้เท่านั้น ฉะนั้นบริษัทเงินทุนประเภทนี้จึงไม่สามารถรับเงินฝากทุกประเภทจากประชาชนได้ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทเงินทุนประเภทนี้ก็เสี่ยงต่อความเสียหายจากการรับเงินจากประชาชนด้วยการขายตราสารเครดิตแก่ประชาชน ซึ่งก็ได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมาก ประกอบกับการดำเนินงานอย่างอิสระปราศจากข้อกำหนดของกฎหมายใด ๆ จึงทำให้มีการจัดตั้งบริษัทเงินทุนขึ้นมากมาย และมีบริษัทเงินทุนหลายแห่งที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดแล้ว แต่ยังไม่เปิดดำเนินกิจการแต่อย่างใดเลยและในขณะนี้ก็มีนักธุรกิจทั้งสองฝั่งได้เห็นสมควรที่จะเสนอให้รัฐบาลออกกฎหมายควบคุมดูแลบริษัทเงินทุนทั้งทางด้านการจัดตั้งและการดำเนินงาน เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่

ควยเป็นที่ทราบกันมานานแล้วว่าคนฮ่องกงเป็นนักออมทรัพย์ ฉะนั้นจึงนิยมฝากเงินหรือนำเงินไปลงทุนในบริษัทเงินทุนเพราะได้ดอกเบี้ยในอัตราที่ค่อนข้างสูงมาก ซึ่งแน่นอนที่สุดความเสี่ยงของประชาชนย่อมสูงขึ้นควย จึงมีผู้เสนอแนะให้รัฐบาลฮ่องกงออกกฎหมายกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของเงินฝากทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสงครามอัตราดอกเบี้ยขึ้น ซึ่งย่อมจะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินของประเทศไทยได้ และได้เสนอ

แนะนำให้รัฐบาลออกข้อกำหนดให้บริษัทเงินทุนที่จัดตั้งขึ้นควรจะได้รับพิจารณาให้ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนี้ นอกจากนั้นยังมีการเสนอแนะให้รัฐบาลออกข้อกำหนดในการปล่อยสินเชื่อของบริษัทเงินทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินเชื่อที่นำไปลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งหากไม่ควบคุมอาจทำให้มีผลกระทบกระเทือนถึงตลาดหุ้นได้ อย่างไรก็ตามขอเสนอแนะเหล่านี้เป็นเพียงข้อเสนอแนะของนักธุรกิจและนักการธนาคารของฮ่องกงเท่านั้น ซึ่งขณะนี้ยังไม่ปรากฏว่ารัฐบาลได้มีการออกกฎหมายลักษณะเฉพาะสำหรับควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนแต่อย่างใด

ประเทศสิงคโปร์

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

บริษัทเงินทุนในประเทศสิงคโปร์ได้เริ่มมีบทบาทสำคัญเมื่อปี ค.ศ. 1960 ลักษณะสำคัญของบริษัทเงินทุนคือ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อสินค้าต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ รถยนต์ นอกจากนั้นยังมีเครื่องไฟฟ้า เครื่องใช้ในบ้านต่าง ๆ เป็นต้น บริษัทเงินทุนในสิงคโปร์ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับบริษัทเงินทุนในประเทศอื่น ๆ คือมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีผู้นิยมจัดตั้งธุรกิจประเภทนี้ขึ้นอย่างมากมาย มีทั้งที่เป็นบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์ในประเทศและต่างประเทศ และยังมีบริษัทเงินทุนอีกเป็นจำนวนมากที่จัดตั้งขึ้นโดยเอกชนแต่โดยมากจะมีขนาดเล็ก จากลักษณะดังกล่าวสามารถแบ่งประเภทของบริษัทเงินทุนในประเทศสิงคโปร์ออกเป็น 2 ประเภท¹⁵ คือ

1. บริษัทเงินทุนประเภทที่มีธนาคารเกี่ยวข้องด้วย (Bank-Related Finance Companies) เป็นบริษัทเงินทุนที่มีธนาคารพาณิชย์เป็นเจ้าของถือหุ้นทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ บริษัทเงินทุนประเภทนี้จะฐานะการเงินดี เพราะได้เงินทุนส่วนใหญ่จากธนาคารแม่ของตนจึงมีขนาดของกิจการที่ใหญ่กว่าบริษัทเงินทุนอิสระ

2. บริษัทเงินทุนอิสระ (Independent Finance Companies) เป็นบริษัทเงิน

¹⁵ Robert F. Emery The Financial Institutions of Southeast Asia

ทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยเอกชน มักจะมีขนาดของกิจการที่เล็กกว่าบริษัทเงินทุนประเภทแรกและมีฐานะการเงินที่ไม่ค่อยดีนัก

อย่างไรก็ตามบริษัทเงินทุนทั้ง 2 ประเภทนี้ก็สามารถรับฝากเงินจากประชาชนโดยทั่วไปได้ ฉะนั้นแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ของบริษัทเงินทุนในสิงคโปร์จึงได้มาจากเงินฝากจากประชาชน สำหรับระยะเวลาการรับฝากนั้นจะมีตั้งแต่ 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน บริษัทเงินทุนในสิงคโปร์มีการแข่งขันกันมากในด้านการรับฝากเงินจากประชาชน โดยบริษัทเงินทุนจะให้ดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่สูงกว่าธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทเงินทุนประเภทอิสระจะให้ดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราที่ค่อนข้างสูงมาก โดยปกติมักจะสูงกว่าบริษัทเงินทุนประเภทที่มีธนาคารเกี่ยวข้องด้วย ลักษณะอีกประการหนึ่งของบริษัทเงินทุนคือการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคแก่ผู้บริโภค ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการให้สินเชื่อด้วยวิธีแบบผ่อนชำระผ่านนายหน้า โดยนายหน้าจะเป็นผู้ไปหาบริษัทเงินทุนพร้อมกับรับรองการชำระคืนเงินกู้ให้ด้วย ในกรณีนี้นายหน้าก็จะได้รับค่านายหน้า (Commission) เป็นการตอบแทนประมาณ 0.5%-2% ของจำนวนเงินกู้ทั้งหมด สำหรับระยะเวลาในการให้กู้นั้น ปกติจะเป็น 18 เดือน ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้อาจจะสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทเงินทุนประเภทอิสระจะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราที่สูงกว่าบริษัทเงินทุนประเภทที่มีธนาคารเกี่ยวข้องด้วย ในปัจจุบันบริษัทเงินทุนได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานการให้สินเชื่อออกไปอีก โดยบริษัทเงินทุนบางแห่งได้ให้บริการการให้เช่าสินทรัพย์ถาวรประเภททุนบางชนิด เช่น เครื่องจักรต่าง ๆ แก่ธุรกิจทั่วไป และเนื่องจากบริษัทเงินทุนในประเทศสิงคโปร์มีการดำเนินงานแข่งขันกันอย่างมาก รัฐบาลจึงเห็นว่าอาจมีผลทำให้กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยทั่วไป และกระทบกระเทือนต่อนโยบายการให้สินเชื่ออันจะทำให้เป็นผลกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้ รัฐบาลจึงได้เข้ามามีบทบาทในการควบคุมบริษัทเงินทุน

ข. ลักษณะการควบคุมของรัฐบาล

แรกเริ่มนั้นบริษัทเงินทุนในสิงคโปร์จัดตั้งขึ้นและดำเนินงานภายใต้กฎหมายว่าด้วย "บริษัทจำกัด" เท่านั้น แต่ปรากฏว่าการขยายตัวของจำนวนบริษัทเงินทุนได้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และบริษัทรับฝากเงินจากธุรกิจและประชาชนทั่วไปอีกด้วย จะเห็นได้ว่า

ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสาธารณชนอันเป็นเหตุให้สาธารณชนต้องการความคุ้มครองจากรัฐบาลและการดำเนินงานการให้สินเชื่อในการให้เขาซื้อสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ ก็อาจกระทบกระเทือนถึงนโยบายการให้สินเชื่อและภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้นรัฐบาลสิงคโปร์จึงเห็นสมควรที่จะออกกฎหมายลักษณะเฉพาะว่าด้วย "บริษัทเงินทุน" (Finance Companies Act)¹⁶ เพื่อควบคุมดูแลบริษัทการเงินในด้านการจัดตั้งว่าบริษัทเงินทุนที่จะดำเนินธุรกิจเงินทุนได้จะต้องได้รับอนุญาตจาก Monetary Authority¹⁷ ของสิงคโปร์เสียก่อน และดูแลควบคุมทางด้านฐานะการเงิน ความมั่นคงตลอดจนการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ดังนั้นในปี ค.ศ. 1968 รัฐบาลสิงคโปร์จึงได้ออกกฎหมาย "บริษัทเงินทุน" บังคับใช้แก่บริษัทเงินทุนทุกแห่ง ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายมีดังนี้คือ ควบคุมดูแลการจัดตั้งบริษัทเงินทุนที่จะประกอบธุรกิจเงินทุน โดยจะต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดที่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัด The Companies Act และจะต้องได้รับอนุญาตจาก The Monetary Authority ของสิงคโปร์เสียก่อน นอกจากนี้ยังต้องมีเงินทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 500,000 หรือประมาณ 3,500,000.00 บาท ส่วนทางด้านควบคุมดูแลการดำเนินงานนั้นได้มีกฎข้อบังคับหลายอย่าง เช่น ห้ามบริษัทเงินทุนมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ใด ๆ นอกจากโรงเรือนที่ทำการและที่ดินที่ใช้ในการดำเนินกิจการของบริษัทเท่านั้น ห้ามบริษัทเงินทุนไปลงทุนในกิจการอื่น ๆ เกินกว่า 25% ของเงินกองทุน กำหนดเงินในหุ้นที่ไม่ มีหลักประกันว่าจะมีได้รายละไม่เกิน 1,000 หรือเท่ากับประมาณ 7,000 บาทนั่นเอง มีข้อกำหนดเงื่อนไขในการจ่ายเงินปันผลว่าบริษัทเงินทุนจะจ่ายเงินปันผลได้ก็ต่อเมื่อบริษัทมีเงินสำรองเท่ากับเงินทุนที่ชำระแล้ว นอกจากนี้ยังให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการกำหนดอัตราขั้นต่ำของสินทรัพย์สภาพคล่องต่อจำนวนเงินฝากกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากและเงินใหญ่ กำหนดวงเงินสูงสุดในการให้กู้แก่ประชาชนแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคล กำหนดจำนวนเงินมัดจำ กำหนดระยะเวลาสูงสุดในการให้กู้ ตลอดจนวิธีการให้กู้ การเก็บชำระเงินและการ

¹⁶ "Finance Companies Act" Republic of Singapore Edition of 1970

¹⁷ Ibid Sec 2

กำหนดอัตราสูงสุดของจำนวนเงินในบัญชีในประเภทต่าง ๆ ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด สำหรับธุรกิจ
เงินทุนเพื่อการเช่าซื้อนั้น ตามกฎหมายนี้ให้นำเอากฎหมายว่าด้วยการเช่าซื้อ (Hire
Purchase Act)¹⁸ มาใช้บังคับแก่บริษัทเงินทุน ส่วนทางด้านการดูแลตรวจสอบการดำเนินงาน
งานนั้นรัฐมนตรีว่าการคลังของสิงคโปร์ได้แต่งตั้งให้มี "กรรมาธิการ" คณะหนึ่งซึ่งมีอำนาจ
หน้าที่ในการตรวจสอบสมุดบัญชี ตลอดจนผลการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน และเนื่อง
ด้วยบริษัทเงินทุนต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัด The Company Act
ฉะนั้นบริษัทเงินทุนทุกแห่งจะต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทำการตรวจสอบสมุดบัญชีและทำการ
รับรองงบการเงินของบริษัททุกปี นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดว่าบริษัทเงินทุนจะขยายกิจการ
โดยทำการเปิดสาขาได้ แต่จะต้องได้รับอนุญาตจาก The Monetary Authority ของ
สิงคโปร์เสียก่อน

ประเทศมาเลเซีย

ก. ลักษณะและการดำเนินงาน

บริษัทเงินทุนในประเทศมาเลเซียมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับบริษัทเงินทุนใน
สิงคโปร์มากซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. บริษัทเงินทุนที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร (Bank Related Finance
Companies) จะมีลักษณะเป็นบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์ มีธนาคารพาณิชย์ถือหุ้น
ทั้งหมด หรือถือหุ้นแต่เพียงบางส่วน เนื่องจากมีปัญหาในการที่ธนาคารพาณิชย์จะใหญ่ขึ้น
โดยตรงแก่บริษัทย่อยของตน กล่าวคือมีกฎหมายห้ามธนาคารให้เงินกู้ที่ไม่มีหลักทรัพย์ประกัน
แก่บริษัทย่อยของตน และตราสารของบริษัทเงินทุนก็ไม่มีสิทธิที่จะนำไปขายลดให้แก่ธนาคาร
กลาง ฉะนั้นบริษัทเงินทุนประเภทนี้จะเป็นบริษัทย่อยของธนาคารพาณิชย์แต่ก็ไม่สามารถ
จะได้รับเงินทุนจากธนาคารแม่ของตน จึงจำเป็นต้องหาเงินฝากเพื่อใช้เป็นทุนของตน
2. บริษัทเงินทุนประเภทอิสระซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยเอกชนหรืออาจเป็นบริษัท
ย่อยของบริษัทที่จำหน่ายสินค้าบริ โภคประเภทต่าง ๆ

บริษัทเงินทุนทั้ง 2 ประเภทในมาเลเซียสามารถประกอบกิจการรับฝากเงินจากประชาชนโดยทั่วไปได้ ฉะนั้นเงินหุ้นส่วนใหญ่ของบริษัทเงินทุนจะได้จากเงินฝากของประชาชน จากหุ้นส่วนของเจ้าของ นอกจากนี้บริษัทเงินทุนที่เป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายสินค้ายังได้เงินหุ้นส่วนใหญ่จากบริษัทแม่ของคนที่อีกด้วย บริษัทเงินทุนทั้ง 2 ประเภทจะรับฝากเงินจากประชาชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือมีระยะเวลาการรับฝากตั้งแต่ 3 - 12 เดือน โดยให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนอิสระจะให้ดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าบริษัทเงินทุนที่เป็นบริษัทย่อยของธนาคาร ลักษณะของบริษัทเงินทุนอีกอย่างหนึ่งคือการให้สินเชื่อเพื่อการจำหน่ายและบริโภคและธุรกิจสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทคงทนถาวร ได้แก่ ที่อยู่อาศัย รถยนต์ สินทรัพย์ประเภททุนบางอย่าง และเครื่องใช้ภายในบ้าน เป็นต้น การให้สินเชื่อส่วนใหญ่จะชำระคืนเงินกู้โดยการผ่อนชำระ เช่นการเช่าซื้อ ผู้ขายสินค้าจะเป็นผู้พาลูกค้าที่ตกลงใจซื้อสินค้าของตนมาหาบริษัทเงินทุน เมื่อตกลงใจทำสัญญาเช่าซื้อเรียบร้อยแล้ว บริษัทเงินทุนก็จะจ่ายชำระค่าสินค้าให้แก่พ่อค้าแทนผู้ซื้อไปก่อนในทันที และผู้ซื้อก็จะจ่ายชำระค่าสินค้าให้แก่บริษัทเงินทุนเป็นงวด ๆ ตามสัญญาผ่อนชำระในภายหลัง อัตราดอกเบี้ยจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบริษัทซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Rate) จะสูงมากซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยประเภทนี้ของธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราดอกเบี้ยของบริษัทเงินทุนอิสระจะสูงกว่าของบริษัทเงินทุนที่เป็นบริษัทในเครือของธนาคาร ส่วนระยะเวลาในการผ่อนชำระคืนเงินเชื่อจะมีทั้งระยะสั้นและระยะยาวซึ่งขึ้นอยู่กับราคาและชนิดของสินค้าและขึ้นอยู่กับการตกลงกันของบริษัทเงินทุนกับผู้กู้ แต่โดยทั่วไปแล้วบริษัทเงินทุนมักจะให้ผ่อนชำระคืนเงินเชื่อในระยะเวลาตั้งแต่ 12 เดือน ถึง 24 เดือน ปัจจุบันบริษัทเงินทุนได้พยายามที่จะขยายขอบเขตการดำเนินงานให้กว้างขวางออกไปอีก และได้มีบริษัทเงินทุนจัดตั้งขึ้นเป็นจำนวนมากที่ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและบางแห่งก็ดำเนินงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพเช่น นำเงินทุนที่ได้รับจากประชาชนไปลงทุนในทางที่ผิดทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น ซึ่งกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของประชาชนทั่วไป รัฐบาลมาเลเซียได้ออกกฎหมายเฉพาะ เพื่อควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนเหล่านี้

ข. ลักษณะและขอบเขตการควบคุมของรัฐบาล

ตั้งแต่ ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา กิจการบริษัทเงินทุนในมาเลเซียได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีบริษัทเงินทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กเกิดขึ้นอย่างมากมาย ในขณะที่รัฐบาลไม่มีกฎหมายควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นอย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากบริษัทเงินทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพ และมีฐานะการเงินไม่ดี ได้นำเอาเงินฝากของประชาชนส่วนใหญ่ไปให้ผู้บริหารงานของบริษัทการเงินเองกู้ยืมไปใช้ส่วนตัว แทนที่จะนำไปให้ประชาชนกู้ยืมเกี่ยวกับการเช่าซื้อ รัฐบาลจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของสาธารณชนจากการดำเนินงานที่ไม่ปลอดภัยของบริษัทเงินทุนเหล่านั้น และเพื่อให้บริษัทเงินทุนมีฐานะการเงินที่มั่นคงขึ้น รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน 3 ฉบับ คือกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัด The Companies Act อันเป็นกฎหมายที่บังคับบริษัทจำกัดทั่วไป ซึ่งใช้บังคับเมื่อ ค.ศ. 1965 ให้บริษัทเงินทุนต้องจดทะเบียนและทำหนังสือชี้ชวน ซึ่งในหนังสือชี้ชวนต้องระบุข้อความต่าง ๆ เช่น ระบุโครงการดำเนินงาน ฐานะการเงิน ชนิดของตราสารที่บริษัทออกให้แก่ผู้ฝากเงิน ระบุมูลค่าประกัน ระบุวัตถุประสงค์การใหญ่ยืม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อควบคุมลักษณะการโฆษณาชวนเชื่อให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และเนื่องจากบริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจการใหญ่ยืมเพื่อการเช่าซื้อ ฉะนั้นจึงต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยสัญญาเช่าซื้อ The Hire-Purchase Act ซึ่งประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 1968 โดยควบคุมแบบฟอร์มของสัญญาเช่าซื้อ กำหนดสิทธิหน้าที่และความเป็นหนี้ของผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญา กฎหมายฉบับนี้ออกเพื่อป้องกันผู้บริโภคในด้านการกู้ยืมเงินจากบริษัทเงินทุน นอกจากนี้ยังต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดกฎหมายเฉพาะของบริษัทเงินทุนอื่น คือ กฎหมายว่าด้วยบริษัทกู้ยืม (Borrowing Companies Bill)¹⁹ ซึ่งประกาศใช้เมื่อ ค.ศ. 1969 เพื่อคุ้มครองประชาชนในด้านการฝากเงินโดยมีข้อกำหนดบังคับในค่านบริษัทเงินทุนที่จะประกอบธุรกิจการใหญ่ยืมเงินหรือ

¹⁹Borrowing Companies Bill, 1969

รับฝากเงินจากประชาชนได้นั้นจะต้องเป็นบริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการให้
กู้ยืมเงินหรือการรับฝากเงินจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสียก่อน ซึ่งมีข้อกำหนด
ในการจัดตั้งหลายข้อ เช่น กำหนดให้บริษัทเงินทุนที่จัดตั้งจะต้องมีเงินทุนจดทะเบียนที่
ชำระแล้วด้วยเงินสดไม่ต่ำกว่า 1 ล้านเหรียญมาเลเซีย หรือประมาณ 7,000,000 บาท
โดยกำหนดให้บริษัทเงินทุนที่จะขออนุญาตจัดตั้งได้ จะต้องเป็นบริษัทของชาวมาเลเซีย
เป็นต้น และยังมีข้อกำหนดต่าง ๆ ในการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนอีก เช่น กำหนดให้
บริษัทเงินทุนที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นได้จะต้องรักษาทั้งอัตราเงินสดสำรองและอัตราขั้นต่ำ
ของการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก และต้องถือสินทรัพย์เสี่ยงไว้ไม่เกิน 10 เท่า
ของเงินกองทุน กำหนดวงเงินชั้นสูงสุดในการให้กู้ยืมโดยไม่มีหลักประกันแก่บุคคลใดบุคคล
หนึ่งว่าต้องไม่เกิน 5,000 เหรียญมาเลเซีย และยังมีข้อกำหนดให้บริษัทเงินทุนที่จะขยาย
กิจการโดยการเปิดสาขา จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เช่น
เกี่ยวกับการจัดตั้ง เป็นต้น ส่วนทางด้านการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของบริษัท
เงินทุน รัฐมนตรีได้มอบหมายให้ Central Bank ของมาเลเซียทำการตรวจสอบสมุด
บัญชี การดำเนินงานตลอดจนรายงานต่าง ๆ จากบริษัทเงินทุน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย